

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

INSTITUTE OF FINANCES

KONSOLIDACE ÚČETNÍ ZÁVĚRKY VYBRANÉHO SUBJEKTU

CONSOLIDATION OF FINANCIAL STATEMENTS OF THE SELECTED GROUP

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Šárka Bláhová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Jaroslava Rajchlová, Ph.D.

BRNO 2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bláhová Šárka, Bc.

Účetnictví a finanční řízení podniku (6208T117)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Konsolidace účetní závěrky vybraného subjektu

v anglickém jazyce:

Consolidation of Financial Statements of the Selected Group

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

- HARNA, L. Konsolidovaná účetní závěrka. 1 .vyd. Praha: BILANCE, 1996.
HARNA, L. Konsolidovaná účetní závěrka komentář. Praha: BILANCE, 2002.
LOJA, R. Konsolidovaná účetní závěrka-příručka. 1. vyd. Praha: BILANCE, 2002.
ZELENKA,V. Goodwill. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. ISBN 80-86929-22-1.
ZELENKA,V. a M. ZELENKOVÁ. Konsolidace účetních výkazů. Praha: Ekopress, 2013.
ISBN 978-80-86929-95-8.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jaroslava Rajchlová, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2014/2015.

L.S.

prof. Ing. Mária Režňáková, CSc.
Ředitel ústavu

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 28.2.2015

ABSTRAKT

Tématem diplomové práce je problematika zpracování konsolidace účetní závěrky vybraného podniku a následné zhodnocení výkonnosti konsolidačního celku před a po změně v konsolidačním celku. První část práce je věnována především teoretickým poznatkům v této oblasti a druhá část je již věnována samotné konsolidaci účetní závěrky a jejímu zhodnocení.

ABSTRACT

The main topic of this thesis is the issue of the consolidation process of the financial statements of the chosen company and the subsequent evaluation of the performance of the consolidated group before and after the change in consolidation scope. The first part is focused on theoretical knowledges in this field, and the second part dedicate to the consolidation of the financial statements and its assessment.

KLÍČOVÁ SLOVA

Konsolidovaná účetní závěrka, mateřská společnost, dceřiná společnost, vliv, metody konsolidace, finanční analýza.

KEYWORDS

Consolidate financial statements, parent company, subsidiary, methods of Consolidation, financial analysis.

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

BLÁHOVA, Š. *Konsolidace účetní závěrky vybraného subjektu*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2015. 70 s. Vedoucí bakalářské práce
Ing. Jaroslava Rajchlová, Ph.D.

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne

Podpis

Ráda bych vyjádřila poděkování vedoucí diplomové práce Ing. Jaroslavě Rajchlové, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a připomínky při zpracování mé diplomové práce.

OBSAH

ÚVOD	12
CÍL DIPLOMOVÉ PRÁCE.....	13
1 TEORETICKÁ ČÁST	14
1.1 Spojování podniků.....	14
1.1.1 Fúze.....	15
1.1.2 Akvizice	16
1.2 Vymezení základních pojmů v problematice konsolidace.....	17
1.2.1 Konsolidovaná účetní závěrka	17
1.2.2 Konsolidační celek.....	17
1.2.3 Mateřská společnost.....	18
1.2.4 Dceřiná společnost	18
1.2.5 Vliv	19
1.2.6 Fair value	20
1.2.7 Konsolidační rozdíl.....	20
1.2.8 Menšinové podíly.....	21
1.2.9 Synergický efekt	21
1.3 Konsolidovaná účetní závěrka	21
1.3.1 Konsolidovaná rozvaha.....	22
1.3.2 Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty	23
1.3.3 Příloha konsolidované účetní závěrky	23
1.3.4 Konsolidující účetní jednotka	23
1.3.5 Osvobození od konsolidace	24
1.3.6 Vyloučení z konsolidace	24

1.4	Určení konsolidované skupiny podniků	25
1.5	Kritéria zahrnutí subjektů do konsolidačního celku.....	26
1.5.1	Zahrnutí do jiného konsolidačního celku.....	26
1.5.2	Významnost	27
1.5.3	Možnost uplatňování vlivu a získávání informací	27
1.5.4	Držení akcií či podílů za účelem prodeje.....	27
1.6	Legislativní úprava v České republice	28
1.7	Konsolidační pravidla	29
1.8	Postup při konsolidaci	30
1.9	Metody konsolidace účetní závěrky	31
1.9.1	Plná metoda konsolidace.....	31
1.9.2	Poměrná metoda konsolidace	33
1.9.3	Ekvivalenční metoda konsolidace.....	35
1.10	Ekonomické zhodnocení konsolidované účetní závěrky	36
2	ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE	41
2.1	Informace o vybrané společnosti.....	41
2.2	Informace o konsolidovaných účetních jednotkách	42
2.3	Informace o nekonsolidovaných účetních jednotkách	43
2.4	Ekonomické zhodnocení současné situace podniku.....	44
2.5	Metody konsolidace u nově zahrnovaných dceřiných společností	46
2.6	Postupové kroky	46
2.6.1	Výpočet konsolidačních rozdílů	46
2.6.2	Výpočet metodou plné konsolidace	48
2.6.3	Výpočet ekvivalenční metodou.....	54
3	VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ	57

3.1 Ekonomické zhodnocení rozšíření konsolidačního celku na ekonomickou situaci koncernu.....	62
ZÁVĚR	64
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	66
SEZNAM ZKRATEK	68
SEZNAM TABULEK:	69
PŘÍLOHY	70

ÚVOD

V dnešní době, kdy je konkurence na trhu obrovská, je potřeba mít větší tržní podíl a sílu před svými konkurenty. Jednou z možností, jak tohoto dosáhnout, je spojit více společností v jeden velký koncern a tím pokrýt větší část poskytování služeb a výroby. Jeden z podniků, mateřský podnik, nakupuje, zakládá, fúzuje s dalšími společnostmi, které se poté stávají dceřinými společnostmi nebo přidruženými společnostmi. Výhodou spojování podniků je ekonomická výhodnost z pohledu vyššího zisku, silnějšího postavení na trhu, získání většího podílu na trhu. Ale také je to způsob daňové optimalizace, kdy společnosti můžou nakupovat podniky, které jsou ve ztrátě a tím si snižovat svoji daňovou povinnost. Ovšem prvotním důvodem spojování je tzv. synergický efekt. To znamená získat ze spojení výhodu. V důsledku regulace a kontroly tohoto spojování a slučování podniků, je povinnost sestavovat konsolidovanou účetní závěrku.

Konsolidovanou účetní závěrku (dále jen KÚZ) lze popsat jako účetní závěrku více ekonomických subjektů, kteří tvoří konsolidační seskupení. Tyto jednotky vystupují v KÚZ jako jeden podnik. Dochází ke sloučení jejich majetku, závazků, pohledávek a dosaženého výsledku hospodaření mateřské společnosti s jejími podíly na výsledku hospodaření dceřiných společností. Tato účetní závěrka může sloužit akcionářům, investorům, společníkům účetní jednotky a dalším subjektům jako podklad pro zhodnocení ekonomické situace koncernu.

Sestavení konsolidované účetní závěrky je mnohem složitější než sestavení obyčejné individuální účetní závěrky za jeden podnik. Legislativní úprava, podle které se lze řídit, je tuzemská i mezinárodní. Tato diplomová práce se bude zabývat pouze tuzemskou legislativou. I z toho důvodu, že vybraný subjekt se řídí také podle české legislativy.

CÍL DIPLOMOVÉ PRÁCE

Cílem diplomové práce je posoudit konsolidovanou účetní závěrku společnosti AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňové. Tato společnost do své konsolidované účetní závěrky nezahrnuje všechny dceřiné společnosti z důvodu nevýznamnosti z hlediska nízkého obratu. Úkolem diplomové práce je tedy zahrnout tyto dceřiné společnosti do konsolidačního celku a poté zhodnotit ekonomickou situaci skupiny před zahrnutím a po zahrnutí těchto dalších dcer a potvrdit či vyvrátit tvrzení, že společnosti se nezahrnují kvůli nevýznamnosti.

Úkolem je také správné zvolení konsolidačních metod u nově zahrnovaných společností a správný výpočet konsolidačních rozdílů a následná agregace do konsolidačního celku.

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Spojování podniků

Spojování podniků vzniká fúzí nebo akvizicemi. V tomto případě dochází ke změně vlastnické struktury. Jinou možností spojení podniků jsou sdružení podnikatelů, kooperace, tichá společnost nebo kartely. Sdružení podnikatelů je určené k naplnění společných podnikatelských záměrů. Kooperace znamená, že právní subjektivita společností se nemění a hospodářská samostatnost je omezena v rámci smlouvy. Tichá společnost existuje na základě smlouvy a má svá pravidla, jako například že tiché společenství nesmí být publikováno. Kartel představuje dohodu společností o dodržování určitých principů a zásad. Existuje více druhů kartelu, například cenový kartel, odbytový kartel, výrobní kartel nebo kondiční kartel. (Hrdý, Strouhal, 2010)

Základní důvody proč dochází ke spojování podniků, jsou především:

- získání dodatečných výnosů,
- daňová úspora,
- synergický efekt – pozitivní efekty spojení společností,
- snaha o přístup na nové trhy, přístup k zákazníkům, k novým technologiím,
- někdy také snaha zlikvidovat konkurenci,
- diverzifikace – rozložení rizika, resp. snížení rizika,
- koupě podhodnocených společností,
- a další. (Hrdý, Strouhal, 2010)

Spojení podniků může proběhnout přátelským nebo nepřátelským převzetím. Za přátelské převzetí se považuje to, když spolu vyjednávají management, statutární orgány a akcionáři obou společností. Na podmínkách spojení se shodnou a všichni jsou s rozhodnutím srozuměni. Naopak nepřátelské převzetí znamená, že investor, který chce převzít společnost, začne vyjednávat s akcionáři dané společnosti. Management této společnosti s vyjednáváním nesouhlasí, nebo o něm vůbec neví. (www.podnikator.cz)

Zásadním rozdílem mezi splynutím a sloučením podniků je v tom, že při splynutí společností zanikají a vzniká úplně nová společnost. Naopak při sloučení podniků jedna společnost pokračuje dál a druhá mizí. (www.podnikator.cz)

1.1.1 Fúze

Fúze představuje spojení podniků, při kterém vzniká nová společnost, a to dvojitým způsobem, buď sloučením, nebo splynutím. Dochází k začlenění podniku do již stávající společnosti, která přebírá veškerý majetek a závazky zanikající společnosti. (Hrdý, Strouhal, 2010)

Při fúzi formou sloučení přecházejí aktiva i pasiva slučované společnosti na tu společnost, se kterou se slučuje. Slučovaná společnost přestane existovat a zanikne bez likvidace a právním nástupcem je ta společnost, do které se sloučila. Při splynutí společnosti také zanikají bez likvidace, ale na rozdíl od sloučení vznikne nová společnost, která je právním nástupcem všech společností, které se této transakce účastní. (Smrčka, 2013)

Rozlišují se tři typy fúzí:

- Horizontální – slučují se společnosti, které podnikají ve stejném odvětvovém segmentu. Příklad: spojení dvou automobilek.
- Vertikální – je to spojení podniků, které se doplňují ve výrobním řetězci nebo na sebe přímo navazují. Příklad: výrobce elektroniky se spojí s podnikem, který distribuuje elektroniku konečným zákazníkům.
- Kongenerická – jedná se o spojení společností, které jsou ze stejného odvětví, ale vyrábějí odlišné produkty. Příklad: výrobce počítačů se spojí s výrobcem softwaru.
- Konglomerátní – spojení dvou různých společností z jiného odvětví. Příklad: výrobce elektrotechniky se spojí s výrobcem sportovního oblečení. (Smrčka, 2013)

Dle zákona lze fúzi definovat takto: „*Fúzí sloučením dochází k zániku společnosti nebo družstva nebo více společností nebo družstev a přechodu jmění zanikající společnosti nebo družstva na nástupnickou společnost nebo družstvo; nástupnická společnost nebo družstvo vstupuje do právních postavení zanikající společnosti nebo družstva. Fúzí splynutím dochází k zániku dvou nebo více společností nebo družstev a přechodu*

jejich jmění na splynutím vzniklou nástupnickou společností nebo družstvem; nástupnická společnost nebo družstvo vstupuje do právního postavení zanikajících společností nebo družstev.“ (Zákon č. 125/2008 Sb., § 61, §62)

1.1.2 Akvizice

Spojení formou akvizice představuje získání určitého majetku nebo určitých práv. Akvizice může být realizována buď sloučením podniků, koupí podniků nebo nabytím kapitálového podílu v jiné společnosti. U akvizic jde investorům především o získání vlivu, tedy akciového podílu, který mu zajistí možnost ovlivňovat řízení dané společnosti. (Smrčka, 2013)

Metodu akvizice lze také definovat tak, že kupující získává podnik prodávajícího. Tato metoda je též v některé literatuře označována jako metoda koupě. (Vomáčková, 2009)

Akvizice se můžou dělit ze stejného hlediska jako fúze, tedy na horizontální, vertikální, kongenerické a konglomerátní, přičemž nejvíce používané jsou horizontální a kongenerické. (Smrčka, 2013)

Každý autor uvádí jiné dělení akvizic. Zde jsou uvedeny pouze některé možnosti dělení akvizic:

- 1) a) kapitálové – jde o směnu majetku za akcie nebo podíly, kterými si investor zajistí vliv ve společnosti,
b) majetkové – investor kupuje od společnosti majetek, včetně všech práv a závazků, což je předpokladem k převzetí podniku. (Vomáčková, 2009)
- 2) a) převod aktiv,
b) převod akcií nebo podílů,
c) fúze. (Hlaváč, 2010)
- 3) a) konsolidace,
b) akvizice kapitálu,
c) akvizice majetku. (Mařík, Dědič, 1995)

1.1.2.1 Dělení na akvizice kapitálu a akvizice majetku

Podstata akvizic kapitálu spočívá v koupi akcií jiné společnosti, obchodních podílů nebo účastí za tím účelem, aby kupující společnost získala kontrolu nad danou společností. Tímto vznikají ekonomické skupiny, které jsou kapitálově propojeny, ale

zároveň jsou právně samostatnými společnostmi. Avšak tyto společnosti jsou propojeny přes obchodní, technické, finanční, výrobní či mocenské politiky, sledují společné cíle a také společný prospěch skupiny. Společnost, která převzala kontrolu nad druhou společností, neboli akvizitor, získává ekonomický prospěch ve formě dividend nebo podílů na zisku. (Sedláček, 2009)

V akvizici majetku kupující společnost neboli akvizitor, kupuje od jiné společnosti majetek či soubor majetku a závazků, část podniku nebo i celý podnik. Za získanou část podniku platí tržní cenu. Stejně jako u akvizice kapitálu, právní subjektivita zůstává zachována. Propojení podniků spočívá v hmotném spojení. Akvizice majetku je založena na základě písemné smlouvy, nejčastěji kupní smlouvy. (Sedláček, 2009)

Konsolidace

Konsolidace je jednou z forem spojování podniků.

1.2 Vymezení základních pojmů v problematice konsolidace

Tato kapitola se zabývá vymezením základních pojmů, které budou v diplomové práci používány a které je nutné znát v problematice konsolidace účetní závěrky.

1.2.1 Konsolidovaná účetní závěrka

Konsolidovaná účetní závěrka je účetní závěrka, která je sestavena za skupinu ekonomických jednotek, které jsou spolu, nejčastěji kapitálově, propojeny. Tato účetní závěrka ukazuje ekonomické jednotky, jako by se jednalo pouze o jedinou společnost. Úkolem této konsolidované účetní závěrky je co nejlépe vyjádřit finanční situaci, peněžní toky, výkonnost ekonomické jednotky a poskytnout spolehlivé informace pro její uživatele. (Zelenka, Zelenková, 2013)

1.2.2 Konsolidační celek

Konsolidačním celkem se označují všechny společnosti, které tvoří skupinu ekonomických jednotek zahrnutých v konsolidované účetní závěrce. (Zelenka, Zelenková, 2013)

Konsolidační celek tvoří konsolidující účetní jednotka a konsolidované účetní jednotky. Dále se také zahrnují účetní jednotky přidružené a jednotky pod společným vlivem. (Zelenka, Zelenková, 2013)

1.2.3 Mateřská společnost

Mateřskou společností je dle obchodního zákoníku osoba, která je ovládající společností a společnost jí ovládaná je dceřiná společnost. Ovládající společnost musí dle OZ disponovat alespoň 50 % hlasovacích práv na určité osobě. (Zákon č. 513/1991)

Obchodní zákoník dále definuje ovládající osobu jako osobu, která:

- *je většinovým společníkem; to neplatí, jestliže ovládající osoba disponuje většinou hlasovacích práv na základě dohody uzavřené s jiným společníkem nebo společníky, nebo*
- *může prosadit jmenování nebo volbu nebo odvolání většiny osob, které jsou statutárním orgánem nebo jeho členem, anebo většiny osob, které jsou členy dozorčího orgánu právnické osoby, jejímž je společníkem. (§ 74 zákona č. 90/2012)*

Mateřská společnost může být taky někdy označována jako holdingová společnost.

Mateřská jednotka je účetní jednotka, která má jednu nebo více dceřiných jednotek. (Zelenka, Zelenková, 2013, s. 23)

1.2.4 Dceřiná společnost

Jak již bylo zmíněno v předešlé kapitole, dceřiná společnost je tedy ovládaná společnost. (Zákon č. 513/1991)

Dceřiná jednotka je účetní jednotkou, která je ovládána mateřskou jednotkou. (Zelenka, Zelenková, 2013, s. 23)

Dceřiná společnost je taková společnost, která je celá nebo pouze částečně vlastněna jinou společností, tzv. mateřskou společností. Tato mateřská společnost uplatňuje na dceřinou společnost rozhodující vliv. Míra vlivu se vyjadřuje množstvím hlasovacích práv. (Harna, 1996)

1.2.5 Vliv

Vliv jedné účetní jednotky v jiné účetní jednotce je chápán jako uplatňování míry kontroly (řízení) jednoho subjektu v jiném subjektu. Získat tento vliv je možné buď přímo, nebo nepřímo. (Fedorová, 2014)

Přímý a nepřímý vliv

Přímým vlivem se označuje získání podílu na základním kapitálu, který přináší podíl na hlasovacích právech. (Fedorová, 2014)

Nepřímý vliv označuje získání podílu prostřednictvím vkladu do jiného podniku. (Fedorová, 2014)

Rozhodující vliv

Rozhodující (kontrolní) vliv je nejintenzivnější typ vlivu, který může investor uplatňovat na jinou jednotku. Je to takový vliv, díky němuž lze jiný podnik kontrolovat a řídit. (Zelenka, Zelenková, 2013)

Ovládající osoba (mateřská společnost) fakticky nebo právně, přímo nebo nepřímo ovládá jinou společnost. Disponuje alespoň 40 % hlasovacích práv. (Fedorová, 2014)

Investor, který má rozhodující vliv v jiné jednotce se označuje jako mateřská společnost a ovládaná jednotka se označuje jako dceřiná společnost. Pro zachycení toho vztahu mezi mateřskou a dceřinou jednotkou se využívá metoda plné konsolidace. Obvykle se jedná o výlučný rozhodující vliv, tzn., že vliv uplatňuje pouze jeden investor. (Zelenka, Zelenková, 2013)

Definice rozhodujícího vlivu je uvedena v zákoně č. 563/1992 Sb., o účetnictví v § 22 (5).

Podstatný vliv

Podstatný vliv je už nižší intenzita vlivu než u rozhodujícího. (Fedorová, 2014)

Podstatný vliv lze definovat i tak, že jde o moc účastnit se rozhodování o veškerých relevantních strategických i běžných záležitostech jednotky, do níž bylo investováno. (Zelenka, Zelenková, 2013) O podstatném vlivu se mluví za předpokladu, že investor drží přímo nebo prostřednictvím své dceřiné jednotky 20 % až 40 % hlasovacích práv. Pokud jsou hlasovací práva nižší než 20 %, nepředstavuje to podstatný vliv, pokud to

nemůže být jasně prokázáno. Investor, který uplatňuje podstatný vliv v některé jednotce, se označuje jako investor do přidružené jednotky. Jednotka, ve které je uplatňován tento vliv se nazývá přidruženou jednotkou. Pro zachycení vztahu investora a přidružené jednotky se používá ekvivalenční metoda konsolidace. Definice podstatného vlivu je uvedena v zákoně o účetnictví v § 22 (5). (Fedorová, 2014)

Společný vliv

Společným vlivem se rozumí takový vliv, kdy osoba v konsolidačním celku spolu s jednou nebo více osobami nezahrnutými do konsolidačního celku ovládá jinou osobu, přičemž osoba vykonávající společný vliv samostatně nevykonává rozhodující vliv v této jiné osobě. (§22 zákon č. 563/1991)

Spoluovládání, neboli sdílený rozhodující vliv představuje smluvně dohodnuté podílení se na ovládání hospodářské činnosti v konkrétní účetní jednotce. Aktuální předpisy povolují použít při tomto vlivu pouze metodu poměrné konsolidace. Investor, který spoluovládá jednotku se označuje jako spoluovládající a účetní jednotka, která je objektem toho spoluovládání se označuje jako spoluovládaná jednotka. Tento vliv je uveden v zákoně o účetnictví v § 22 (4). Vliv musí být alespoň 40 %. (Fedorová, 2014)

1.2.6 Fair value

Ocenění fair value znamená, že se aktiva a závazky oceňují „reálnou hodnotou“. Jiná definice fair value zní takto: „*Fair value je částka, za kterou může být aktivum směřeno mezi znalými, ochotnými stranami v nespřízněné transakci.*“ (www.ucetnikavarna.cz)

Existují samozřejmě i další podobné definice této reálné hodnoty.

1.2.7 Konsolidační rozdíl

Konsolidační rozdíl je rozdíl, který vzniká při koupi podílu v jiné společnosti. Prostřednictvím tohoto rozdílu se eliminují finanční investice mateřské společnosti proti vlastnímu kapitálu té společnosti, která se kupuje, resp. dceřiné společnosti. Tento rozdíl se musí vyčíslit již při začlenění účetní jednotky do konsolidačního celku. Konsolidační rozdíl může být dvojitý a to:

- kladný (aktivní) konsolidační rozdíl – je to podíl na vlastním kapitálu konsolidované společnosti, který byl pořízen konsolidující společností za vyšší

cenu, než je jeho účetní hodnota; kladný konsolidační rozdíl se zobrazuje v aktivech rozvahy

- záporný (pasivní) konsolidační rozdíl – opak aktivního konsolidačního rozdílu, je to podíl na vlastním kapitálu konsolidované společnosti, který byl pořízen konsolidující společností za nižší cenu, než je jeho účetní hodnota; záporný konsolidační rozdíl se vykazuje v pasivech rozvahy. (Zelenka, Zelenková, 2013)

Konsolidační rozdíl se může odepisovat, a to maximálně 20 let rovnoměrným odpisem.

Konsolidační rozdíl se vypočítá jako:

konsolidační rozdíl = pořizovací cena akvizice – vlastní kapitál dceřiné spol.

(www.ucetnikavarna.cz)

1.2.8 Menšinové podíly

Menšinové podíly jsou pasivní rozvahovou položkou. Vykazují se zde menšinové podíly na vlastním kapitálu konsolidované společnosti. Jsou to ty podíly v dceřiné společnosti, které mateřská společnost neovládá. (www.ucetnikavarna.cz)

1.2.9 Synergický efekt

Synergický efekt neboli efekt společného působení. Efekt společného působení více jednotek, který je obvykle lepší než prostý součet. (www.business.center.cz)

Mateřská společnost koupí dceřinou společnost za účelem toho, aby měla větší výnos. Synergický efekt u konsolidace znamená, že konsolidovaná účetní závěrka by měla být lepší než individuální. Měla by poskytovat kvalitnější zobrazení finanční situace. Tento efekt se také někdy vysvětluje rovnicí: $1 + 1 = 3$. (Fedorová, 2014)

1.3 Konsolidovaná účetní závěrka

Konsolidovanou účetní závěrkou je taková účetní závěrka, která se sestavuje za určitou skupinu jednotek, které jsou spolu určitým způsobem propojeny, a to:

- na základě držení vlastnických podílů,
- na základě smluvního uspořádání,
- na základě personální přízvěnosti,
- na základě příbuznosti předmětu činnosti,

- *na základě jiným způsobem aplikované míry vlivu.* (Zelenka, Zelenková, 2013)

KÚZ je účetní závěrka sestavená za skupinu podniků, v níž jsou aktiva, závazky, vlastní kapitál, výnosy a náklady, peněžní toky mateřského podniku a všech dceřiných podniků prezentovány jako položky pouze jedné ekonomické jednotky. (Hornická, Vašek, 2012) Konsolidovaná účetní závěrka je sestavována buď povinně, nebo dobrovolně. Povinnost sestavit KÚZ vyplývá ze zákona. Dobrovolné sestavení je tehdy, kdy zákon nevyžaduje povinné sestavení, ale mateřský podnik si z nějakých důvodů přeje tuto konsolidovanou účetní závěrku sestavit. (Hornická, Vašek, 2012)

Hlavním úkolem KÚZ, je stejně jako u individuální účetní závěrky, poskytovat informace o finanční situaci, výkonnosti jednotky zejména externím uživatelům. Uživateli jsou především vlastníci společností, zaměstnanci, banky, obchodní partneři nebo státní instituce. (Zelenka, Zelenková, 2013)

KÚZ poskytuje informace mnoha uživatelům, proto musí:

- co nejlépe vyjádřit finanční situaci skupiny, výkonnost a peněžní toky,
- poskytnout uživatelům spolehlivé a relevantní informace,
- obsahovat srozumitelné informace,
- informace musí zvýšit schopnost uživatelů srovnávat finanční situaci ekonomické jednotky s jinými jednotkami. (Zelenka, Zelenková, 2013)

Konsolidovaná závěrka obsahuje stejné základní účetní výkazy jako individuální. A to rozvahu, výsledovku, přílohu, výkaz peněžních toků a výkaz změn vlastního kapitálu. (Zelenka, Zelenková, 2013)

Konsolidovaná účetní závěrka musí být ověřena auditorem. (Zákon č. 563/1991)

1.3.1 Konsolidovaná rozvaha

V konsolidované rozvaze jsou uváděny stejné položky aktiv a pasiv jako v individuální. Dle metody konsolidace je rozvaha doplněna o tyto položky:

- kladný konsolidační rozdíl,
- záporný konsolidační rozdíl,
- menšinový vlastní kapitál,
- menšinový základní kapitál,

- menšinové kapitálové fondy,
- menšinové fondy ze zisku,
- menšinový hospodářský výsledek běžného účetního období,
- cenné papíry a podíly v ekvivalenci,
- konsolidační rezervní fond,
- podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci. (Fedorová, 2014)

1.3.2 Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty

Konsolidovaný VZZ je opět obsahově stejný jako individuální VZZ. Navíc obsahuje tyto položky (dle použití metody):

- zúčtování kladného konsolidačního rozdílu v nákladech,
- zúčtování záporného konsolidačního rozdílu ve výnosech,
- menšinový podíl na výsledku hospodaření,
- podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci. (Fedorová, 2014)

1.3.3 Příloha konsolidované účetní závěrky

Příloha KUZ doplňuje, objasňuje a zpřesňuje informace zobrazené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Jedná se například o uvedení metody konsolidace, údaje o jednotkách zahrnutých v konsolidaci, jednotky, které naopak nebyly zahrnuty, údaje o způsobu oceňování, vysvětlení k položce konsolidační celek, informace o závazcích a pohledávkách, informace o stanovení reálné hodnoty majetku a závazků atd. (Fedorová, 2014)

1.3.4 Konsolidující účetní jednotka

Povinností konsolidující účetní jednotky je:

- oznámit všem jednotkám zahrnutým do konsolidačního celku, že budou konsolidovány,
- oznámit, které dokumenty a informace bude vyžadovat,
- sestavit konsolidovanou účetní závěrku,
- zařídit ověření KÚZ auditorem,
- zveřejnit tuto ověřenou konsolidovanou účetní závěrku. (Zelenka, Zelenková, 2013)

1.3.5 Osvobození od konsolidace

Podle českých účetních předpisů je umožněno nesestavit konsolidovanou účetní závěrku pouze za předpokladu, že ke konci účetního období úhrn za konsolidující účetní jednotku a konsolidované jednotky, které jsou zahrnuty do konsolidačního celku, nepřekročil nebo nedosáhl alespoň dvou kritérií, které jsou stanoveny. A to:

- aktiva v brutto hodnotě celkem 350 mil. Kč,
 - roční čistý obrat celkem 700 mil. Kč,
 - průměrný přepočtený stav zaměstnanců během období celkem více než 250.
- (Zelenka, Zelenková, 2013)

Ovšem tato možnost osvobození od konsolidace se nevztahuje na banky, pojišťovny a pro emitenty cenných papírů registrovaných na regulovaném trhu cenných papírů se sídlem v EU. (Zelenka, Zelenková, 2013)

Dále se ve vyhlášce 500/2002 Sb. uvádí upravená možnost osvobození od konsolidace v případě, že je konsolidující účetní jednotka zároveň konsolidovanou jednotkou jiné mateřské jednotky řídící se právem Evropské unie. Toto osvobození je přípustné když:

- *konsolidující jednotka drží veškeré akcie nebo podíly konsolidované jednotky, nebo*
- *drží alespoň 90 % akcií nebo podílů konsolidující jednotky, přičemž sestavení KÚZ schválili ostatní vlastníci konsolidované jednotky, nebo*
- *drží méně než 90 % akcií nebo podílů konsolidující jednotky a ostatní vlastníci nepožádají nejpozději do 6 měsíců před koncem účetního období o sestavení KÚZ. To se týká akcionářů, kteří drží alespoň 10 % podíl, nebo ostatních společníků, kteří drží nejméně 20 %. (Zelenka, Zelenková, 2013)*

Toto neplatí v případě, že se KÚZ sestavuje na žádost správních nebo soudních orgánů. (Zelenka, Zelenková, 2013)

1.3.6 Vyloučení z konsolidace

Existuje mnoho výjimek, které povolují zahrnout nebo nezahrnout konsolidační jednotku do celku. (Loja, 2002)

České účetní předpisy umožňují vyloučení z konsolidace, resp. udávají, jaké konsolidované jednotky nemusí být zahrnuty do konsolidačního celku. A to:

- pokud není podíl na tomto konsolidujícím celku významný z hlediska zobrazení finanční situace konsolidačního celku, nebo
- existují omezení, která dlouhodobě brání konsolidující účetní jednotce, aby nakládala s majetkem konsolidované jednotky, nebo
- pokud k zjištění informací potřebných k sestavení KÚZ je třeba vynaložit nepřiměřeně vysoké náklady nebo by sestavení zbytečně pozdržely, nebo
- držené akcie či podíly jsou určeny výhradně k prodeji. (Zelenka, Zelenková, 2013)

Obdobná pravidla pro vyloučení z konsolidace platí i pro zahrnutí jednotek pod společným vlivem. Přidružené jednotky nemusí být zahrnuty do KÚZ pokud jsou nevýznamné a jejich vyloučení nemá vliv na poskytnutí věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví a finanční situace konsolidačního celku. (Zelenka, Zelenková, 2013)

1.4 Určení konsolidované skupiny podniků

Do konsolidované skupiny se zahrnuje mateřský podnik a jeho dceřiné společnosti. Ovšem tento mateřský podnik může mít kromě dcer také podíly v jiných podnicích, které nejsou dceřinou účetní jednotkou, a to například přidružené podniky nebo společné podniky. Tyto podniky se podle zákona také zahrnují do konsolidační skupiny. Přidruženým podnikem je zde myšlena účetní jednotka, ve které má investor podstatný vliv a který není dceřiným ani společným podnikem. Společný podnik, resp. spoluovládaná jednotka je smluvní uspořádání, dle které dvě nebo více jednotek vykonávají hospodářskou činnost, která je předmětem spoluovládání. Rozdílem mezi přidruženým podnikem je to, že při spoluovládání nemá žádný ze spoluvlastníků pravomoc uplatňovat sám ovládání nad podnikem, jakákoliv rozhodnutí musí činit společně a jednohlasně. (Hornická, Vašek, 2012)

1.5 Kritéria zahrnutí subjektů do konsolidačního celku

Do konsolidačního celku konsolidující jednotka v podstatě zahrnuje všechny jednotky, u kterých uplatňuje nějaký vliv. Ovšem dle Vyhlášky č. 500/2002 Sb., existují určitá kritéria, která umožňují nezahrnout některé jednotky do konsolidačního celku. Toto využití nezahrnutí je zcela dobrovolné. Jde o významnost podílu v účetní jednotce, možnosti uplatňování vlivu a získávání informací, držení akcií či podílů výhradně za účelem prodeje a o zahrnutí jednotky do jiného konsolidačního celku. (Vyhláška č. 500/2002)

1.5.1 Zahrnutí do jiného konsolidačního celku

Konsolidující účetní jednotka nevytváří konsolidující celek v případě, že je současně konsolidovanou účetní jednotkou, která je zahrnutá v jiném konsolidačním celku jiné konsolidující jednotky, která se řídí právem členského státu Evropské unie. Toto ustanovení se uplatní, pokud tato jiná konsolidující jednotka:

- drží veškeré akcie nebo podíly konsolidující účetní jednotky; nepřihlíží se k akciím ani k podílům, které jsou drženy na základě zvláštních právních předpisů, stanov nebo společenských smluv,
- drží alespoň 90 % podílů či akcií konsolidující jednotky a nesestavení KÚZ schválili ostatní akcionáři nebo společníci konsolidující účetní jednotky, nebo
- drží méně než 90 % podílů či akcií konsolidující účetní jednotky a ostatní společníci a akcionáři, kteří drží určitý podíl v konsolidující jednotce, nepožádali nejpozději do 6 měsíců před koncem účetního období o sestavení KÚZ konsolidující účetní jednotky. V případě akciové společnosti tento podíl činí nejméně 10 % a v případě ostatních obchodních společností nejméně 20 %. (Vyhláška č. 500/2002 § 62 (2))

Podle těchto ustanovení se postupuje v případě, že jsou splněny tyto podmínky:

- do konsolidované účetní závěrky konsolidačního celku jiné konsolidující jednotky je zahrnuta konsolidující účetní jednotka (dále ÚJ) a všechny jí konsolidované ÚJ,

- konsolidovaná účetní závěrka včetně konsolidované výroční zprávy musí být ověřena auditorem podle práva státu, kterým se tato jiná konsolidující účetní jednotka řídí,
- ověřená konsolidovaná účetní závěrka včetně výroční zprávy musí být zveřejněné podle § 21 a zákona o účetnictví; tyto záznamy musí být zveřejněny v českém jazyce,
- sestavení přílohy ke konsolidované účetní závěrce; tato příloha musí obsahovat obchodní firmu a sídlo této jiné konsolidující účetní jednotky, důvody nevytvoření konsolidačního celku. (Vyhláška č. 500/2002 § 62 (3))

1.5.2 Významnost

Zařazení účetní jednotky do konsolidačního celku ovlivňuje také významnost podílu ve společnosti. Pokud konsolidující jednotka usoudí, že podíl není významný z hlediska podání věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví a finanční situace konsolidačního celku, nemusí tuto účetní jednotku zahrnout do konsolidujícího celku. Významnost podílu se musí posoudit samostatně za jednotku, ale i souhrnně za celek. (Vyhláška č. 500/2002 §62 (6a))

Pravidla, jak určit významnost, nejsou nijak stanovená. Proto je toto rozhodnutí na konsolidující jednotce.

1.5.3 Možnost uplatňování vlivu a získávání informací

Dalším kritériem pro nezahrnutí do konsolidačního celku je dlouhodobé omezení, které významně brání konsolidující jednotce ve výkonu jejích práv při nakládání s majetkem a při uplatňování vlivu. Tato možnost nezahrnutí se také vztahuje na situaci, kdy nelze bez prokazatelně nutných a nepřiměřených nákladů nebo bez zbytečného zdržení získat informace nezbytné pro sestavení konsolidační účetní závěrky. Jak je již v textu zmíněno, toto kritérium je nutné dokázat. (Vyhláška č. 500/2002 §62 (6b))

1.5.4 Držení akcií či podílů za účelem prodeje

Nezahrnutí do konsolidačního celku se také využije v případě, že akcie nebo podíly konsolidovaných účetních jednotek jsou drženy výhradně za účelem prodeje. (Vyhláška č. 500/2002 §62 (6c))

1.6 Legislativní úprava v České republice

V České republice je konsolidace upravena ve třech úrovních:

- *zákon o účetnictví,*
- *prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví,*
- *české účetní standardy týkající se konsolidace účetních závěrek.* (Zelenka, Zelenková, 2013)

Zákon o účetnictví se konsolidací zabývá v § 22, 22a, 22b, 23, 23a, 23b. Obsah těchto paragrafů vymezuje povinnost sestavení konsolidace účetní závěrky, ukazuje hlavní zásady, obsahuje výčet metod konsolidace. Zároveň tento zákon stanovuje pravidla pro konsolidaci České republiky. (Zelenka, Zelenková, 2013)

Upřesnění paragrafů v zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví:

- § 22, § 22a, § 22b ustanovení o konsolidované účetní závěrce
- § 23 ustanovení o metodách konsolidace
- § 23a použití mezinárodních účetních standardů v konsolidace
- § 23b konsolidované výkazy (zákon č. 563/1991)

Vyhláška č. 500/2002 Sb. v páté části obsahuje postup zahrnování účetních jednotek do konsolidačního celku, popis metod konsolidace a uspořádání a vymezení položek konsolidované účetní závěrky. (Zelenka, Zelenková, 2013)

A to přesněji:

- *§ 62 postup zahrnování účetních jednotek do konsolidačního celku*
- *§ 63 metody konsolidace*
- *§ 64 uspořádání označování a obsahové vymezení položek konsolidované účetní závěrky*
- *§ 65 konsolidovaná rozvaha*
- *§ 66 konsolidovaný výkaz zisku a ztráty*
- *§ 67 obsahové vymezení přílohy v konsolidované účetní závěrce* (Vyhláška č. 500/2002 Sb.)

Další podrobné informace obsahují České účetní standardy a to konkrétně ČÚS pro podnikatele č. 020 Konsolidovaná účetní závěrka. Zde jsou vymezeny některé pojmy,

charakteristiky konsolidačních metod, požadavky na konsolidační pravidla a také pravidla pro konsolidaci přehledu o peněžních tocích. (Zelenka, Zelenková, 2013)

Konsolidaci účetní závěrky podléhají:

- mateřský podnik a dceřiné podniky – v případě rozhodujícího vlivu,
- účetní jednotka a přidružené podniky,
- účetní jednotka a účetní jednotky pod společným vlivem, (Fedorová, 2014)

v případě, že jsou splněna další kritéria dle § 22a zákona o účetnictví:

- *aktiva celkem činí více než 350 000 000 Kč; aktivy celkem se pro účely tohoto zákona rozumí úhrn zjištěný z rozvahy v ocenění neupraveném o položky podle § 26 odst. 3,*
- *roční úhrn čistého obratu činí více než 700 000 000 Kč; ročním úhrnem čistého obratu se pro účely tohoto zákona rozumí výše výnosů snížená o prodejní slevy, dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, a vynásobené dvanácti,*
- *průměrný přepočtený stav zaměstnanců, včetně případů pracovního vztahu člena k družstvu zjištěný způsobem stanoveným na základě zvláštního právního předpisu, činí v průběhu účetního období více než 250. (Zákon č. 563/1991 § 22a)*

Pokud nebyla splněna alespoň dvě z těchto kritérií ke konci rozvahového dne účetního období, konsolidující účetní jednotka není povinna sestavit konsolidovanou účetní závěrku. (Zákon č. 563/1991)

Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku, přestože nesplňují výše uvedené podmínky, mají banky, společnosti provozující pojišťovací a zajišťovací činnosti, či mají vydané cenné papíry na regulovaném evropském trhu. (Zákon č. 563/1991)

1.7 Konsolidační pravidla

V procesu konsolidace je nutné dodržovat určitá pravidla a zásady stanovené zákonem o účetnictví, postupy účtování pro podnikatele a další pravidla včetně těch, která stanoví konsolidující podnik. (Harna, 2002)

Konsolidační pravidla slouží k úpravě údajů konsolidované účetní jednotky, které předkládá k sestavení konsolidovaného účetní závěrky. Tato pravidla sestavuje konsolidující účetní jednotka. Jde především o:

- způsob ocenění závazků a majetku,
- vymezení konsolidačního celku,
- požadavky na údaje určené pro konsolidaci,
- termíny pro předložení konsolidovaných výkazů, jak pro nižší konsolidační jednotky, tak i pro konsolidační celek,
- metody zvolené konsolidace,
- další požadavky, které jsou potřebné pro sestavení konsolidovaných účetních výkazů. (ČÚS č. 20)

1.8 Postup při konsolidaci

Při sestavení konsolidační účetní závěrky je potřeba dodržet 8 základních kroků, a to:

- vymezení konsolidačního celku,
- analýza vztahů mezi účetními jednotkami, které jsou zahrnuty do konsolidačního celku – například, zda splňují či nesplňují podmínky pro zahrnutí do tohoto celku,
- určení konsolidačních pravidel,
- určení konsolidační metody,
- samotná konsolidace, která zahrnuje přetřídění a úpravu položek individuálních účetních závěrek, stanovení konsolidačního rozdílu, sloučení položek z individuální účetní závěrky do konsolidované závěrky a vyloučení vzájemných vztahů,
- sestavení konsolidované rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy, to vše podle požadavků na konsolidační účetní závěrku,
- ověření KÚZ auditorem,
- poslední krok – zveřejnění konsolidované účetní závěrky v obchodním rejstříku. (Fireš, Harna, 1997)

1.9 Metody konsolidace účetní závěrky

Existují tři základní metody konsolidace účetní závěrky, a to plná metoda konsolidace, poměrná metoda konsolidace a ekvivalenční metoda.

Výběr použití metod je stanovený ČÚS pro podnikatele č. 020 – Konsolidovaná účetní závěrka, a to:

- v případě rozhodujícího vlivu (nad 40 % hlasovacích práv) se použije metoda plné konsolidace,
- v případě společného vlivu se využije metoda poměrná,
- v případě uplatňování podstatného vlivu (20 – 40 % hlasovacích práv) se použije ekvivalenční metoda. (Fedorová 2014)

1.9.1 Plná metoda konsolidace

Plná metoda konsolidace ukazuje finanční situaci a ekonomické výsledky skupiny podniků jako celku. Jako by se jednalo o jeden jediný podnik. Při použití této metody do rozvahy zahrnujeme veškerý majetek a veškeré zdroje financování všech podniků ve skupině. Podobně ve výkazu zisku a ztráty se zobrazuje celkový výsledek hospodaření dosažený celou skupinou podniků. Důležité u této metody je vyjádření podílu mateřského podniku na majetku a výsledku hospodaření skupiny podniků. A to proto, že dceřiné společnosti vlastní i další vlastníci a jejich podíl nesmíme zahrnout do konsolidace. Tyto podíly ostatních vlastníků se označují jako menšinové podíly. (Fedorová, 2014)

Dle Vyhlášky č. 500/2002 Sb. tato metoda zahrnuje položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty účetních závěrek konsolidovaných jednotek v plné výši, po jejich případném vyloučení, přetřídění nebo úpravách, do rozvahy a výkazu zisku a ztráty konsolidující jednotky. (Vyhláška č. 500/2002)

Mateřský podnik musí při sestavení konsolidované účetní závěrky zajistit:

- aby účetní závěrky mateřského i dceřiného podniku byly sestaveny ke stejnému datu,

- používání jednotných účetních pravidel u všech subjektů zahrnutých do konsolidovaného celku,
- uplatnění konsolidačních postupů podle mezinárodních standardů. (Hornická, Vašek, 2012)

KÚZ se sestavuje ke stejnému datu, jako se sestavuje účetní závěrka mateřského podniku. Pokud nějaký dceřiný podnik sestavuje účetní závěrku k jinému datu, musí se pro účely konsolidace sestavit dodatečná účetní závěrka. Pokud by se tak nestalo a ke konsolidaci by se použily závěrky dceřiných podniků, které nejsou sestaveny ke stejnému datu, musí se realizovat úpravy významných transakcí a událostí, které nastanou právě mezi dnem, ke kterému jsou sestaveny účetní závěrky dceřiných podniků, a dnem, ke kterému se sestavuje KÚZ. Rozdíl mezi těmito daty však nesmí přesáhnout 3 měsíce. (Hornická, Vašek, 2012)

Metoda plné konsolidace má 9 základních kroků k jejímu provedení.

- Prvním krokem je přetřídění a úprava položek individuálních účetních závěrek. Toto přetřídění i úprava probíhá dle konsolidačních pravidel, která si stanovila konsolidující jednotka. Jedná se především o úpravy způsobu ocenění majetku a závazků, přepočet účetních závěrek, které vedou účetnictví v cizí měně. V případě cizí měny se použije kurs platný ke dni sestavení konsolidace. *Přetřídění jsou takové operace v účetních závěrkách účetních jednotek vstupujících do konsolidace, na jejichž základě je možno přiřadit k sobě v procesu konsolidace sourodé položky a sčítat je“31, úpravami potom „operace ke sladění účetních metod v rámci konsolidace v případech, kdy odlišné metody by podstatným způsobem ovlivnily pohled na ocenění majetku a závazků v konsolidované účetní závěrce a na vykázaný výsledek hospodaření* (Vyhláška č. 500/2002 Sb., §63 odst. 8)
- Druhý krok je úprava ocenění aktiv a závazků ovládané a řízené osoby.
- Třetí krok zahrnuje součet údajů účetních závěrek tzn, do konsolidovaných účetních výkazů se sečtou upravené a přetříděné položky individuálních účetních závěrek.
- Čtvrtý krok obsahuje vyloučení vzájemných operací. Mezi tyto operace patří například obchodní transakce, které proběhly mezi jednotkami v konsolidačním

celku a jsou již zahrnuty v individuálních účetních závěrkách. Dále operace, které neměly vliv na výši hospodářského výsledku.

- Pátým krokem je stanovení konsolidačního rozdílu. Jeho význam byl již vysvětlen v první kapitole této práce.
- Šestý krok plné metody konsolidace je rozdělení konsolidovaného vlastního kapitálu a vyloučení podílových cenných papírů a podílů. Rozdělením konsolidovaného vlastního kapitálu se rozumí „*vyčlenění většinového podílu tvořeného součtem vlastního kapitálu ovládající a řídící osoby a jeho podílů na vlastním kapitálu ovládaných a řízených osob a jejich oddělení od menšinových podílů, tj. zbývajících podílů ostatních akcionářů a společníků na vlastním kapitálu těchto konsolidovaných podniků*“ (ČÚS č. 20)
- V sedmém kroku se řeší položka menšinový vlastní kapitál. Tato položka zahrnuje položky, které jsou uvedeny v kapitole 1.2.1. Je to pasivní rozvahová položka, která zahrnuje i ty účetní jednotky, akcionáře a společníky konsolidované účetní jednotky, než je konsolidující účetní jednotka.
- Osmý krok zahrnuje rozdělení konsolidovaného výsledku hospodaření (dále jen VH) za běžné účetní období. Rozdělí se VH, který připadá na konsolidující jednotku a na ostatní jednotky nebo akcionáře.
- V posledním, devátém kroku se vypořádají podíly se zpětnou vazbou. To jsou cenné papíry a podíly konsolidující účetní jednotky v držení konsolidovaných jednotek. Pokud jsou tyto podíly drženy pouze za účelem prodeje, uvedou se v aktivech rozvahy jako krátkodobý finanční majetek. Jsou-li drženy dlouhodobě, vykážou se jako snížení vlastního kapitálu a to v položce základní kapitál. (Fedorová, 2014)

1.9.2 Poměrná metoda konsolidace

Tato metoda je jistým kompromisem mezi metodou plnou a ekvivalenční a týká se podniků pod společným vlivem. Postup je obdobný jako u plné metody s tím rozdílem, že do konsolidovaných výkazů se nezahrnují složky aktiv, pasiv, nákladů a výnosů v plné výši, ale pouze v poměrné výši, která odpovídá podílu. Tím se oproti plné metodě konsolidace ve výkazech neobjeví položka menšinové podíly. (Fedorová, 2014)

Metoda poměrné konsolidace dle Vyhlášky č. 500/2001 Sb. zahrnuje položky výkazu zisku a ztráty a rozvahy účetních jednotek pod společným vlivem v poměrné výši, která odpovídá podílu konsolidující jednotky na vlastním kapitálu těchto účetních jednotek, po jejich případném vyloučení, přetřídění a úpravách, do rozvahy a výkazu zisku a ztráty konsolidující jednotky. (Vyhláška č. 500/2002)

Mateřský podnik, který je zároveň spoluvlastníkem, zahrnuje do KÚZ položky aktiv a závazků, nákladů a výnosů společného podniku pouze ve výši skutečného vlastnického podílu spoluvlastníka. Mateřský podnik použije metodu poměrné konsolidace ode dne získání spoluovládání nad společným podnikem do dne, ke kterému ho plně pozbývá nebo se změní na jinou míru vlivu. (Hornická, Vašek, 2012)

1.9.2.1 Eliminace účasti spoluvlastníka a souvisejícího podílu na VK společného podniku

Poměrná metoda spočívá v nahrazení finanční investice spoluvlastníka, která je zobrazena v jeho individuální účetní závěrce, relevantním podílu čistých aktiv společného podniku. Tato metoda neuvažuje vznik nekontrolovatelných podílů, protože spoluvlastník přebírá jednotlivé položky aktiv a závazků, nákladů a výnosů společného podniku pouze ve výši odpovídající jeho vlastnickému podílu. Proto nenastane situace, kdy by byla vyjádřena určitá výše čistých aktiv, které by byly ve vlastnictví jiné jednotky. (Hornická, Vašek, 2012)

1.9.2.2 Eliminace vzájemných zůstatků a transakcí

Mezi spoluvlastníkem a společným podnikem mohou vznikat vzájemné obchodní a finanční transakce, například prodej aktiv, poskytování služeb, půjček, úvěrů apod. Zároveň mohou také vznikat vzájemné pohledávky a závazky, které nemusí být vyrovnány k rozvahovému dni. Spoluvlastník musí eliminovat tyto pohledávky a závazky, vzájemné náklady a výnosy, vyplývající zisk/ztrátu s relevantním podílem aktivovaným do ocenění aktiv. Toto vyloučení je ovšem pouze ve výši vlastnického podílu spoluvlastníka. Důsledkem eliminace může nastat vznik přechodných rozdílů a uznání odložené daně. (Hornická, Vašek, 2012)

Za vzájemnou transakci je také považována výplata dividend společným podnikem spoluvlastníkovi. Výše dividend se obvykle vyplácí v závislosti na výši podílu ve společnosti, eliminují se dividendy v plné výši. (Hornická, Vašek, 2012)

1.9.3 Ekvivalenční metoda konsolidace

Ekvivalenční metoda je považována za nejjednodušší metodu konsolidace a to proto, že se zjišťují pouze dopady vkladů do jiného podniku. Jinak řečeno dopady vlastnictví cenných papírů jiného subjektu. V majetkové struktuře konsolidující jednotky se konsolidace promítne u hodnoty podílů, které vlastní a to tak, že historická cena se přemění na skutečnou hodnotu. Ve výsledku hospodaření se poté zjišťuje podíl konsolidující jednotky na VH, který dosáhl přidružený podnik. (Fedorová, 2014)

Ekvivalenční metoda znamená ocenění účasti konsolidující účetní jednotky na účetní jednotce přidružené ve výši podílu na vlastním kapitálu po přetřídění a úpravách jednotlivých položek účetní závěrky. (Vyhláška č. 500/2002)

V mezinárodním účetnictví je ekvivalenční metoda chápána spíše jako způsob oceňování než konsolidační metoda (Hornická, Vašek, 2012)

Účast v přidruženém podniku je zachycena k okamžiku nabytí v pořizovacích nákladech. Prvotní ocenění v těchto nákladech je po dobu trvání podstatného vlivu upravováno o investorův podíl na změně čistých aktiv přidruženého podniku a tím se mění účetní hodnota prezentované investice. Při zisku přidružený podnik navýší účetní hodnotu investice a při ztrátě naopak. (Hornická, Vašek, 2012)

Metoda ekvivalence se uplatňuje ode dne nabytí podstatného vlivu do okamžiku ztráty tohoto vlivu, která může být způsobena například prodejem majetkové účasti, nebo také tím, že investor navýší svůj podíl a z přidruženého podniku se stane podnik dceřiný. (Hornická, Vašek, 2012)

1.9.3.1 Prvotní a následné uplatnění metody ekvivalence

Při nabytí majetkové účasti v přidruženém podniku musí investor stanovit pořizovací náklady investice a reálnou hodnotu čistých aktiv přidruženého podniku. Tyto hodnoty investor musí porovnat a zjistit, zda v dané transakci nevzniká goodwill nebo naopak zisk z výhodné koupě.

Goodwill nastane, když investor hradí za relevantní podíl na čistých aktivech

přidruženého podniku více, než je jeho hodnota vyjádřená reálným oceněním. Goodwill zůstane součástí ocenění investice. Zisk z výhodné koupě je opačný případ. Tedy pokud investor hradí za relevantní podíl na čistých aktivech přidruženého podniku méně, než je jeho hodnota v reálném ocenění. Tento zisk z nabytí musí být vyčleněn a uznán ve výsledovce k datu nabytí přidruženého podniku. (Hornická, Vašek, 2012)

Následné upravování podílu na vývoji vlastního kapitálu neboli čistých aktiv přidruženého podniku:

- *účetní hodnota investice se zvýší/sníží o relevantní podíl investor na zisku/ztrátě přidruženého podniku s dopadem na zisk/ztrátu investora,*
- *účetní hodnota investice se zvýší/sníží o relevantní podíl investora na změnách jednotlivých složek ostatního úplného výsledku přidruženého podniku s dopadem na ostatní úplný výsledek investora,*
- *pokud přidružený podnik rozhodne o výplatě dividend, čímž v podstatě snižuje svůj vlastní kapitál, musí relevantní výše dividend, která náleží investorovi, snížit účetní hodnota držené investice. (Hornická, Vašek, 2012, s. 221)*

1.9.3.2 Eliminace vzájemných transakcí

Mezi investorem a přidruženým podnikem může docházet k obchodním transakcím, jako jsou například prodej majetku (zásob, materiálu, dlouhodobých aktiv). Podíl investora na zisku nebo ztrátě přidruženého podniku musí být z těchto vzájemných transakcí eliminován. Zisky a ztráty ze vzájemných transakcí jsou vykazovány pouze v rozsahu podílů ostatních vlastníků. K rozvahovému dni mohou také mezi investorem a přidruženým podnikem vznikat vzájemné pohledávky a závazky. Tyto položky však při použití metody ekvivalence nejsou uvažovány. (Hornická, Vašek, 2012)

1.10 Ekonomické zhodnocení konsolidované účetní závěrky

Díky ekonomickému zhodnocení zjistíme v jaké finanční situaci je konsolidační celek. K tomuto zhodnocení současné situace jsou využity základní poměrové ukazatele.

Poměrové ukazatelé finanční analýzy jsou základním nástrojem finanční analýzy. Tato metoda analýzy ukazatelů umožňuje získat rychlou představu o finanční situaci společnosti. Podstata této analýzy spočívá v tom, že dává do poměru jednotlivé položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty, případně z výkazu cash flow. Dále analýza umožňuje provádět analýzu časového vývoje finanční situace, používá se také pro posouzení více společností. Nejčastějšími poměrovými ukazateli jsou zadluženost, likvidita, rentabilita a aktivita. Tito ukazatelé budou také použity v této práci. (Knápková, Pavelková, 2013)

1.10.1.1 Ukazatelé rentability

Rentabilita neboli výnosnost vloženého kapitálu, určuje schopnost dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. (Knápková, Pavelková, 2013)

Rentabilita celkových vložených aktiv (ROA)

ROA hodnotí produkční sílu podniku. Také efektivnost využití aktiv. Jinak se také dá vyjádřit tak, že kolik haléřů EBIT připadá na 1 Kč aktiv podniku.

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva}$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

ROE poskytuje informace pro vlastníky společností. Hodnotí také přínos pro akcionáře. Zhodnocuje kapitál v podniku. Vyjadřuje výnosnost kapitálu vloženého vlastníky podniku. Jiné vyjádření: kolik haléřů EAT připadá na 1Kč vlastního kapitálu.

$$ROE = \frac{EAT}{vlastní\ kapitál}$$

Rentabilita tržeb (ROS)

Rentabilita tržeb vyjadřuje ziskovou marži podniku = jak efektivně dokáže podnik tvořit výsledek hospodaření. V čitateli je možné využít zisk po zdanění nebo zisk před zdaněním. Pro zhodnocení ukazatele je vhodné výsledek porovnat s podobnými podniky.

$$ROS = \frac{EAT}{tržby}$$

1.10.1.2 Ukazatelé likvidity

Likvidita vyjadřuje schopnost podniku dostát svým závazkům. Ukazatelé likvidity se dělí do tří kategorií podle toho, jak rychle je podnik schopen zaplatit své závazky. V čitateli jsou oběžná aktiva, která zahrnují zásoby krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Ve jmenovateli jsou krátkodobé cizí zdroje, které zahrnují krátkodobé závazky a krátkodobé bankovní úvěry a finanční výpomoci. (Knápková, Pavelková, 2013)

Běžná likvidita (Knápková, Pavelková, 2013)

Udává, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé cizí zdroje podniku. Doporučené hodnoty jsou v rozmezí 1,5 – 2,5.

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé cizí zdroje}}$$

Pohotová likvidita (Knápková, Pavelková, 2013)

U pohotové likvidity se do oběžných aktiv již nezapočítávají zásoby. Ukazatel by měl být v rozmezí 1 – 1,5.

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{krátkodobé pohledávky} + \text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé cizí zdroje}}$$

Okamžitá likvidita (Knápková, Pavelková, 2013)

Okamžitá likvidita zahrnuje do čitatele pouze krátkodobý finanční majetek. Doporučené hodnoty jsou v rozmezí 0,2 – 0,5. Tato likvidita udává okamžitou schopnost podniku dostát svým závazkům.

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé cizí zdroje}}$$

1.10.1.3 Ukazatelé zadluženosti

Celková zadluženost (Knápková, Pavelková, 2013)

Tento ukazatel je základním ukazatelem zadluženosti. Doporučené hodnoty se pohybují mezi 30 – 60 %. Toto rozpětí je velmi široké, proto se musí brát v úvahu odvětví a celkovou finanční situaci společnosti. Celková zadluženost se vypočítá:

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiva celkem}}$$

Míra zadluženosti (Knápková, Pavelková, 2013)

Míra zadluženosti poměřuje cizí a vlastní kapitál. Tento ukazatel je velmi podstatný například pro investory, banky či obchodní partnery. Podíl cizích zdrojů by se měl zmenšovat a podíl vlastního kapitálu naopak zvyšovat. U tohoto ukazatele je také velmi důležité rozlišovat krátkodobé a dlouhodobé zdroje z hlediska splatnosti. Míra zadluženosti se vypočítá:

$$\text{míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Úrokové krytí (Knápková, Pavelková, 2013)

Tento ukazatel charakterizuje výši zadluženosti pomocí schopnosti společnosti splácet úroky. Udává kolikrát je zisk vyšší než úroky. Věřitelům poskytuje informace o velikosti bezpečnostního polštáře.

$$\text{úrokové krytí} = \frac{\text{HV za účetní období} + \text{nákladové úroky}}{\text{nákladové úroky}}$$

1.10.1.4 Ukazatelé aktivity

Obrat aktiv (Knápková, Pavelková, 2013)

Ukazatel obratu aktiv se též někdy nazývá produktivita vloženého kapitálu. Měří efektivnost využití všech aktiv v podniku. Platí, že čím vyšší hodnota ukazatele, tím lépe. Znamená to, že podnik umí dobře využívat svoje aktiva. Minimální doporučená hodnota je 1, samozřejmě se hodnota liší podle odvětví podnikání.

$$\text{obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}}$$

Obrat stálých aktiv (Knápková, Pavelková, 2013)

Tento ukazatel udává efektivnost využívání dlouhodobého majetku – budov, strojů, zařízení, dopravních prostředků a dalšího dlouhodobého majetku. Nízké hodnoty ukazatele vyjadřují, že není plně využita kapacita. Ukazatel je ovlivněn mírou odepsání

majetku tzn, že výsledek ukazatele je při stejné výši dosažených tržeb lepší v případě vyšší odepsanosti majetku.

$$\text{obrat stálých aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{stálá aktiva (dlouhodobý majetek)}}$$

Doba obratu zásob (Knápková, Pavelková, 2013)

Ukazatel udává, za jakou dobu podnik průměrně prodá své zásoby. Udává, jak dlouho jsou zásoby na skladě. Jinou definicí lze říci, že doba obratu zásob uvádí, jak dlouho trvá obrat neboli dobu nutnou k tomu, aby peněžení fondy přešly přes výrobky a zboží znovu do peněžní formy.

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} \times 365$$

Doba obratu pohledávek (www.financni-analyza.webnode.cz)

Doba splatnosti pohledávek říká, za jak dlouho odběratel zaplatí, tedy jakou dobu máme vázány finanční prostředky v pohledávkách. Hodnoty ukazatele by měly být co nejnižší.

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} \times 365$$

Doba obratu závazků (www.financni-analyza.webnode.cz)

Doba obratu závazků vyjadřuje čas od vzniku závazku do jeho uhrazení. Ukazatel by měl mít alespoň stejnou hodnotu jako doba obratu pohledávek. Ukazuje dobu mezi nákupem a zaplacením zásob či výkonů.

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky}}{\text{tržby}} \times 365$$

2 ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE

2.1 Informace o vybrané společnosti

Název:	AGROSERVIS, 1. zemědělská a. s. Višňové
Datum zápisu do OR:	10. prosince 1993
Sídlo:	Višňové 358, 671 38
Identifikační číslo:	49967789
Právní forma:	akciová společnost
Základní kapitál:	126.000.000 Kč

Předmět podnikání: hostinská činnost, opravy silničních vozidel, zámečnictví, nástrojářství, opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů, zemědělská výroba, výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, silniční motorová doprava - nákladní vnitrostátní provozovaná vozidla o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně, - nákladní vnitrostátní provozovaná vozidla o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny, - nákladní mezinárodní provozovaná vozidla o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně, - nákladní mezinárodní provozovaná vozidla o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny, - vnitrostátní příležitostná osobní. (Výroční zpráva 2013 Agroservis, 1. zemědělská, a. s., Višňové)

Společnost poskytuje veškerý zemědělský servis pro podniky ve své skupině a pro podniky mimo její skupinu. Působí v okresech Znojmo, Břeclav a Brno-venkov. Výměra obhospodařované půdy je 15 500 ha. (www.agroservis-visnove.cz)

Hlavní náplní podnikání společnosti je hospodaření na vlastní půdě, chov zemědělských zvířat, obchod se zemědělskými komoditami, prodej a servis strojů, výživa zvířat, poskytování zemědělských služeb a také vlastní výroba a prodej vína. (www.agroservis-visnove.cz)

2.2 Informace o konsolidovaných účetních jednotkách

Společnost AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňové zahrnuje do konsolidačního celku celkem 8 dceřiných společností. Ve všech společnostech má rozhodující vliv. Všechny společnosti jsou uvedeny níže:

Název: **AGROSERVIS TRADING, a. s.**

Sídlo: Višňové 358, 671 38

Identifikační číslo: 255 11 700

Uplatňovaný vliv: rozhodující

Podíl mateřské spol. na ZK: 100 %

Metoda konsolidace: plná konsolidace

Název: **Zea, a. s.**

Sídlo: Hostěradice 48, 671 72

Identifikační číslo: 499 67 941

Uplatňovaný vliv: rozhodující

Podíl mateřské spol. na ZK: 95 %

Metoda konsolidace: plná konsolidace

Název: **Agra Olbramovice, a. s.**

Sídlo: Olbramovice 130, 671 76

Identifikační číslo: 499 71 204

Uplatňovaný vliv: rozhodující

Podíl mateřské spol. na ZK: 98 %

Metoda konsolidace: plná konsolidace

Název: **Statek Pohořelice spol. s. r. o.**

Sídlo: Vídeňská 702, 691 23 Pohořelice

Identifikační číslo: 485 33 173

Uplatňovaný vliv: rozhodující

Podíl mateřské spol. na ZK: 100 %

Metoda konsolidace: plná konsolidace

Název: **Eko Hnízdo, s. r. o.**

Sídlo: Hnízdo 1, 669 02

Identifikační číslo:	485 32 738
Uplatňovaný vliv:	rozhodující
Podíl mateřské spol. na ZK:	94 %
Metoda konsolidace:	plná konsolidace
Název:	AGRO Vémyslice, s. r. o.
Sídlo:	Vémyslice 298, 671 42
Identifikační číslo:	499 68 335
Uplatňovaný vliv:	rozhodující
Podíl mateřské spol. na ZK:	100 %
Metoda konsolidace:	plná konsolidace
Název:	ZEMSPOL-RYBNÍKY, spol. s. r. o.
Sídlo:	Rybníky 172, 672 01
Identifikační číslo:	499 71 298
Uplatňovaný vliv:	rozhodující
Podíl mateřské spol. na ZK:	100 %
Metoda konsolidace:	plná konsolidace
Název:	ZEKO Dyjákovice, spol. s. r. o.
Sídlo:	Dyjákovice 280, 671 26
Identifikační číslo:	485 30 620
Uplatňovaný vliv:	rozhodující
Podíl mateřské spol. na ZK:	100 %
Metoda konsolidace:	plná konsolidace

2.3 Informace o nekonsolidovaných účetních jednotkách

Společnost do konsolidačního celku nezahrnuje 4 účetní jednotky. Jako důvod nezahrnutí uvádí nevýznamnost z hlediska dosaženého obrátu. Jednu dceřinou společnost vlastní AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňové přímo a tři podniky vlastní nepřímo přes své dceřiné společnosti. Jedná se o tyto společnosti:

Název:	Proton, spol. s. r. o.
Sídlo:	Hostěradice 20, 671 71
Identifikační číslo:	485 35 801

Uplatňovaný vliv mateř. s.: rozhodující

Podíl mateřské spol. na ZK: 0 %

Podíl Zea a. s. na ZK: 100 %

Důvod nezahrnutí: nevýznamnost z hlediska dosaženého obratu

Název: **Zemědělské družstvo Višňové**

Sídlo: Višňové 358, 671 38

Identifikační číslo: 001 43 278

Uplatňovaný vliv mateř. s.: rozhodující

Podíl mateřské spol. na ZK: 50 %

Podíl AGROSERVIS

TRADING a. s. na ZK: 50 %

Důvod nezahrnutí: nevýznamnost z hlediska dosaženého obratu

Název: **R. C. M. Podyjí, spol. s. r. o.**

Sídlo: Višňové 358, 671 38

Identifikační číslo: 255 25 808

Uplatňovaný vliv mateř. s.: rozhodující

Podíl mateřské spol. na ZK: 80 %

Důvod nezahrnutí: nevýznamnost z hlediska dosaženého obratu

Název: **Statek Únanov, spol. s. r. o.**

Sídlo: Únanov 1, 671 31

Identifikační číslo: 469 62 425

Uplatňovaný vliv mateř. s.: podstatný

Podíl AGROSERVIS

TRADING, a. s. na ZK: 25 %

Důvod nezahrnutí: nevýznamnost z hlediska dosaženého obratu

2.4 Ekonomické zhodnocení současné situace podniku

Pro zhodnocení současné ekonomické situace byly vybrány pouze některé finanční ukazatele, které nejlépe zobrazí ekonomickou situaci společnosti. Zhodnocení se týká stávající konsolidované účetní závěrky, kde nejsou zahrnuty všechny dceřiné společnosti.

Tabulka 1: Ekonomické zhodnocení konsolidačního celku

UKAZATELÉ	VÝSLEDKY
Rentabilita celkových aktiv (ROA)	13,69 %
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	12,15 %
Rentabilita tržeb (ROS)	23,13 %
Běžná likvidita	9,49
Pohotová likvidita	5,35
Celková zadluženost	10,47 %
Úrokové krytí	236,86
Obrat stálých aktiv	1,07
Doba obratu zásob (ve dnech)	189,84
Doba obratu pohledávek (ve dnech)	89,10
Doba obratu závazků (ve dnech)	16,11

(Zdroj: vlastní zpracování dle výroční zprávy AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňové za rok 2013)

Finanční situace společnosti je stabilní. Její celkové zadlužení je velmi nízké a to pouze 10,47 %. To značí, že společnost využívá konzervativní strategii a využívá především vlastní zdroje financování. Ukazatel úrokového krytí naznačuje tu samou situaci, že společnost je schopná dostát svým dluhům a vytváří zisk na splacení těchto závazků. Výsledná hodnota doby obratu zásob je vysoká, ale musí se brát zřetel na to, že se jedná o zemědělský podnik. Tyto podniky potřebují mít určitě množství zásob, jako krmivo pro zvířata, hnojiva a další potřebné zásoby pro zajištění fungování podniku. Doba obratu pohledávek dosahuje téměř 90 dní. Tato doba je v dnešní době standardní splatnost faktur, ovšem podniky by se měly snažit tuto splatnost zkracovat. Mít drženy finanční prostředky v pohledávkách může být v nějaké situaci velmi problematické. Peníze by podnik mohl využít na jiné potřebné nákupy či investice. Naopak doba obratu závazků je velmi nízká, což značí, že podnik své závazky splácí velmi rychle. Téměř do 14 dnů. Tady by se měl podnik naopak snažit prodloužit si splatnost u svých dodavatelů. Vhodné je, aby se doba obratu pohledávek a závazků nelišila o tolik dní. Ukazatelé likvidity jsou vysoko nad doporučenými hodnotami, tudíž podnik je schopen dostát svým závazkům. Dle ukazatelů rentability lze také říci, že společnost vykazuje dobré výsledky a podnik je tedy efektivní.

Lze konstatovat, že společnost je velmi dobré hospodářské situaci.

2.5 Metody konsolidace u nově zahrnovaných dceřiných společností

V tabulce jsou uvedeny metody konsolidace, které se použijí při zahrnutí dceřiných společností do konsolidačního celku. U tří dceřiných společností bude použita metoda plné konsolidace a u jedné ekvivalenční metoda.

Tabulka 2: Zvolené metody konsolidace u dceřiných společností

Ovládající osoba	Ovládaná osoba	Vlastnický podíl v %	Metoda konsolidace	Datum akvizice	Cena pořízení v tis. Kč
AGROSERVIS, 1. Zemědělská, a.s. Višňová	R. C. M. Podyjí spol. s r. o.	80	Plná	2008	1 030,4
AGROSERVIS TRADING, a. s.	ZD Višňové	50	Plná	2012	1791
AGROSERVIS TRADING, a. s.	Statek Únanov, spol. s r. o.	25	Ekvivalenční	2004	42
ZEa, a. s.	PROTON, spol. s r. o.	100	Plná	2006	290

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv)

2.6 Postupové kroky

2.6.1 Výpočet konsolidačních rozdílů

Stanovení konsolidačního rozdílu je prvním krokem při konsolidaci. Položka KR se musí vypočítat při prvním zahrnutí do konsolidačního celku. Jeho podstata spočívá v tom, že se stanoví rozdíl mezi pořizovací cenou finanční investice a odpovídajícího podílu na vlastním kapitálu do chvíle, než konsolidující podnik začal uplatňovat svůj vliv. Konsolidační rozdíl se musí vypočítat u každé zvolené metody konsolidace. (Harna, 2002)

Spolu s konsolidačním rozdílem je nutné vypočítat také odpis KR, který se objeví v nákladech či výnosech konsolidační účetní závěrky. Konsolidační odpis je možné odepisovat maximálně 20 let. Dobu odepisování si stanoví účetní jednotka sama. V tomto případě je stanovena doba právě 20 let.

Konsolidační rozdíly vypočítaný pro každou dceřinou společnost jsou uvedené v následujících tabulkách, včetně stanovení výše odpisu KR. Hodnoty jsou uvedené v tis. Kč.

Tabulka 3: Konsolidační rozdíl - R. C. M PODYJÍ spol. s. r. o.

POLOŽKY	R. C. M. PODYJÍ spol. s. r. o.
Vlastní kapitál společnosti	4 409
Výsledek hospodaření běžného období	3 121
Vlastní kapitál bez výsledku hospodaření běž. období	1 288
Podíl na vlastním kapitálu	1 030,4
Účetní hodnota CP	1 030,4
Konsolidační rozdíl	0
Odpis konsolidačního rozdílu	0

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv – R. C. M. PODYJÍ, spol. s. r. o. za rok 2013)

Dle výroční zprávy mateřské společnosti nelze zjistit přesnou částku pořízení podílu ve společnosti R. C. M. Podyjí spol. s. r. o. Proto je pořizovací cena zvolena jako 80 % podíl na vlastním kapitálu dceřiné společnosti. Tudíž konsolidační rozdíl je nulový a stejně tak odpisy konsolidačního rozdílu.

Tabulka 4: Konsolidační rozdíl - PROTON, spol. s. r. o.

POLOŽKY	PROTON, spol. s. r. o.
Vlastní kapitál společnosti	27 518
Výsledek hospodaření běžného období	4 051
Vlastní kapitál bez výsledku hospodaření běž. období	23 467
Podíl na vlastním kapitálu	23 467
Účetní hodnota CP	290
Konsolidační rozdíl	-23 177
Odpis konsolidačního rozdílu	-1 158,85

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv – Proton, spol. s. r. o. za rok 2013)

Tabulka 5: Konsolidační rozdíl - Statek Únanov, spol. s. r. o.

POLOŽKY	Statek Únanov spol. s. r. o.
Vlastní kapitál společnosti	28 037
Výsledek hospodaření běžného období	2 429
Vlastní kapitál bez výsledku hospodaření běž. období	25 608
Podíl na vlastním kapitálu 25 %	6 402
Účetní hodnota CP	42
Konsolidační rozdíl	-6 360
Odpis konsolidačního rozdílu	-318

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv – Statek Únanov spol. s. r. o. za rok 2013)

Tabulka 6: Konsolidační rozdíl - ZD Višňové

POLOŽKY	ZD Višňové
Vlastní kapitál společnosti	8 616
Výsledek hospodaření běžného období	604
Vlastní kapitál bez výsledku hospodaření běž. období	8 012
Podíl na vlastním kapitálu 50 %	4 006
Účetní hodnota CP	1 791
Konsolidační rozdíl	-2 215
Odpis konsolidačního rozdílu	-110,75

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv – ZD Višňové za rok 2013)

U všech společností vyšel záporný konsolidační rozdíl.

2.6.2 Výpočet metodou plné konsolidace

U tří dceřiných společností je zvolena metoda plné konsolidace vzhledem k výši uplatňovaného vlivu.

Dalším krokem po stanovení konsolidačních rozdílů je stanovení většinových a menšinových podílů a následný přenos výpočtů do rozvahy a výkazu zisku a ztráty mateřského a dceřiného podniku. Do rozvahy se přidají položky menšinových podílů a to menšinový vlastní kapitál, menšinový základní kapitál, menšinové kapitálové fondy a ostatní fondy včetně nerozděleného zisku a ztráty minulých let, menšinový výsledek hospodaření běžného účetního období. (Harna, 2002)

Následuje vyloučení cenných papírů týkajících se dané operace (spojení podniků). Dalším krokem je vyloučení vzájemných transakcí mezi matkou a dcerou, pokud nějaké v příslušném roce proběhly. Poslední krokem je agregace jednotlivých účetních jednotek.

Jednotlivé agregace dceřiných společností do konsolidačního celku budou ukázány v následujících tabulkách. Výkazy jsou ve zkrácené verzi, kompletní výkazy budou uvedeny v kapitole 3 Vlastní návrhy řešení.

Tabulka 7: Zahnutí společnosti PROTON, spol. s r. o. do rozvahy KC

Položky	Konsolidační celek	Dceřiná společnost	Většinové podíly	Menšinové podíly	Odpisy	Agregace
AKTIVA	1 700 320	29 198	-23 467	0	1 159	1 707 210
Dlouhodobý majetek	761 736	1 719				763 455
Podíl CP			-290			-290
Konsolidační rozdíl	-25 221		-23 177		1 159	-47 239
Oběžná aktiva	962 616	27 447				990 063
Časové rozlišení	1 189	32				1 221
PASIVA	1 700 320	29 198	-23 467	0	1 159	1 707 210
Základní kapitál	126 000	120	-120	0		126 000
Fondy	86 630	18	-18	0		86 630
VH min. let	1 105 313	23 329	-23 329	0		1 105 313
VH b. o.	182 316	4 051		0	1 159	187 526
Cizí zdroje	177 972	1 680				179 652
Časové rozlišení	587	0				587
Menšinové podíly	21 502			0		21 502

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv – PROTON, spol. s r. o. za rok 2013, AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňové za rok 2013)

Tabulka 8: Zahrnutí společnosti PROTON, spol. s r. o. do VZZ KC

Položka	Konsolidační celek	Dceřiná společnost	Úpravy	Odpis	Agregace
Výnosy	996 888	29 141			1 026 029
Náklady	814 572	25 090			839 662
VH běžného období	182 316	4 051			186 367
Zúčtování konsolidačního rozdílu				1 159	1 159
Konsolidovaný VH běžného období					187 526
Bez menšinových podílů			0		187 526
Menšinové podíly			0		187 526
<i>Konsolidovaný výsledek hospodaření</i>					<i>187 526</i>

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv – PROTON, spol. s r. o. za rok 2013, AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňové za rok 2013)

Tabulka 9: Zahrnutí společnosti ZD Višňové do rozvahy KC

Položky	Konsolidační celek	Dceřiná společnost	Většinové podíly	Menšinové podíly	Odpisy	Agregace
AKTIVA	1 700 320	8 796	-4 006	0	111	1 705 221
Dlouhodobý majetek	761 736	7 182				768 918
Podíl CP			-1791			-1 791
Konsolidační rozdíl	-25 221		-2 215		111	-27 325
Oběžná aktiva	962 616	1 614				964 230
Časové rozlišení	1 189	0				1 189
PASIVA	1 700 320	8 796	-4 006	0	111	1 705 221
Základní kapitál	126 000	100	-50	-50		126 000
Fondy	86 630	50	-25	-25		86 630
VH min. let	1 105 313	7 862	-3 931	-3 931		1 105 313
VH b. o.	182 316	604		-302	111	182 729
Cizí zdroje	177 972	180				178 152
Časové rozlišení	587	0				587
Menšinové podíly	21 502			4 308		25 810

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv – ZD Višňové za rok 2013, AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňové za rok 2013)

Tabulka 10: Zahrnutí společnosti ZD Višňové do VZZ KC

Položka	Konsolidační celek	Dceřiná společnost	Úpravy	Odpis	Agregace
Výnosy	996 888	856			997 744
Náklady	814 572	252			814 824
VH běžného období	182 316	604			182 920
Zúčtování konsolidačního rozdílu				111	111
Konsolidovaný VH b. o.					183 031
Bez menšinových podílů			-302		182 729
Menšinové podíly			302		302
<i>Konsolidovaný výsledek hospodaření</i>					<i>183 031</i>

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv – ZD Višňové za rok 2013, AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňové za rok 2013)

Tabulka 11: Zahrnutí společnosti R. C. M. Podyjí, spol. s r. o. do rozvahy KC

Položky	Konsolidační celek	Dceřiná společnost	Většinové podíly	Menšinové podíly	Odpisy	Agregace
AKTIVA	1 700 320	5 456	-1 030	0	0	1 704 746
Dlouhodobý majetek	761 736	380				762 116
Podíl CP			-1 030			-1 030
Konsolidační rozdíl	-25 221		0		0	-25 221
Oběžná aktiva	962 616	5 076				967 692
Časové rozlišení	1 189	0				1 189
PASIVA	1 700 320	5 456	-1 030,4	0	0	1 704 746
Základní kapitál	126 000	200	-160	-40		126 000
Fondy	86 630	804	-643,2	-160,8		86 630
VH min. let	1 105 313	284	-227,2	-56,8		1 105 313
VH b. o.	182 316	3 121		-624,2	0	184 813
Cizí zdroje	177 972	1 047				179 019
Časové rozlišení	587	0				587
Menšinové podíly	21 502			881,8		22 384

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv – R.C.M Podyjí, spol. s r. o. za rok 2013, AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňové za rok 2013)

Tabulka 12: Zahrnutí společnosti R. C. M. Podyjí, spol. s. r. o. do VZZ KC

Položka	Konsolidační celek	Dceřiná společnost	Úpravy	Odpis	Agregace
Výnosy	996 888	5 610			1 002 498
Náklady	814 572	2 489			817 061
VH běžného období	182 316	3 121			185 437
Zúčtování konsolidačního rozdílu				0	0
Konsolidovaný VH b. o.					185 437
Bez menšinových podílů			-624		184 813
Menšinové podíly			624		624
Konsolidovaný výsledek hospodaření					185 437

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv– R.C.M Podyjí, spol. s. r. o. za rok 2013, AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňové za rok 2013)

2.6.3 Výpočet ekvivalenční metodou

Ekvivalenční metodou bude konsolidovaná jedna dceřiná společnost, a to společnost Statek Únanov, spol. s. r. o. Po výpočtu konsolidačního rozdílu je nutné stanovit položku cenné papíry v ekvivalenci. Ta se spočítá jako procentní podíl mateřského podniku na vlastním kapitálu dceřiné společnosti.

Tabulka 13: Výpočet CP v ekvivalenci

VK – Statek Únanov, spol. s. r. o.	28 037
Podíl mateřského podniku na VK – 25 %	7 009,25

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv – Statek Únanov, spol. s. r. o. za rok 2013)

Z rozvahy se také vyloučí částka, za kterou byl podíl ve společnosti pořízený. Do rozvahy do pasiv je nutné také doplnit položku podíl na VH v ekvivalenci. Tato položka se vypočítá jako procentní podíl na výsledku hospodaření za běžné účetní období.

Tabulka 14: Výpočet - podíl na VH v ekvivalenci

VH za běžné období – Statek Únanov, spol. s. r. o.	2 429
Podíl na VH v ekvivalenci – 25 %	607, 25

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv – Statek Únanov, spol. s. r. o. za rok 2013)

Od výsledku hospodaření, v případě záporného konsolidačního rozdílu, se přičte hodnota odpisu KR. Ve výkazu zisku a ztráty se objeví navíc položka podíl na VH v ekvivalenci, který se vypočítá stejně jako v rozvaze. Odpis záporného konsolidačního rozdílu se přičte k výsledku hospodaření za běžnou činnost.

Tabulka 15: Zahrnutí společnosti Statek Únanov, spol. s. r. o. do rozvahy KC

Položky	Konsolidační celek	Úpravy	Odpis	Agregace
AKTIVA	1 700 320			1 701 245
DM	761 736			761 736
Podíl CP		-42		-42
KR	-25 221	-6 360	318	-31 263
CP v ekvivalenci		7 009		7 009
OA	962 616			962 616
Časové rozlišení	1 189			1 189
PASIVA	1 700 320	607	318	1 701 245
ZK	126 000			126 000
Fondy	86 630			86 630
VH min. let	1 105 313			1 105 313
VH b. o.	182 316		318	182 634
Podíl na VH v ekvivalenci		607		607
CZ	177 972			177 972
Časové rozlišení	587			587
MP	21 502			21 502

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv – Statek Únanov, spol. s. r. o. za rok 2013, AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňově za rok 2013)

Tabulka 16: Zahrnutí společnosti Statek Únanov, spol. s r. o. do VZZ KC

Položky	Konsolidační celek	Úpravy	Odpis	Agregace
Výnosy	996 888			996 888
Náklady	814 572			814 572
VH běžného období	182 316			182 316
Zúčtování KR			318	318
Konsolidovaný VH bez ekvivalence				182 634
Podíl na VH v ekvivalenci		607		607
Konsolidovaný VH				183 241

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv – Statek Únanov, spol. s r. o. za rok 2013, AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňově za rok 2013)

3 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ

V této části diplomové práce jsou ukázány vlastní návrhy řešení. Do konsolidačního celku jsou zahrnuty všechny dceřiné společnosti podniku AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňové.

Důvod návrhu zahrnout i ostatní dceřiné společnosti do konsolidačního celku je ten, že společnost uvádí jako důvod nezahrnutí nevýznamnost z hlediska dosaženého obrátu. Ovšem některé společnosti, které jsou zahrnuty, mají nižší obrát než ty, které zahrnuty nejsou. Proto je v této části sestavená konsolidovaná účetní závěrka za všechny společnosti a poté následuje zhodnocení finanční situace před a po zahrnutí všech jednotek.

V následující tabulce je uvedena rozvaha konsolidované účetní závěrky před zahrnutím dceřiných společností a po zahrnutí. Výsledky jsou uvedeny v tis. Kč.

Tabulka 17: Porovnání konsolidované rozvahy

POLOŽKY	PŘED ZAHRNUTÍM	PO ZAHRNUTÍ
AKTIVA CELKEM	1 700 320	1 717 462
Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0
Dlouhodobý majetek	736 515	712 479
Dlouhodobý nehmotný majetek	-23 396	-53 560
Zřizovací výdaje	0	0
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	0	0
Software	1 468	1 468
Ocenitelná práva	0	0
Konsolidační rozdíl - záporný	-25 221	-55 385
CP v ekvivalenci		7 009
Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	357	357
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	0
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	743 370	751 764
Pozemky	273 448	273 828
Stavby	300 103	307 187
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	166 785	167 715
Pěstitelské celky trvalých porostů	0	0
Dospělá zvířata a jejich skupiny	3 203	3 203
Jiný dlouhodobý hmotný majetek	0	0

Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	2 414	2 414
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	0	0
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	-2 583	-2 583
Dlouhodobý finanční majetek	16 541	14 275
Podíly - ovládaná osoba	16 193	13 082
Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	43	1
Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	80	967
Půjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba, podstatný vliv	0	0
Jiný dlouhodobý finanční majetek	225	225
Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	0	0
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	0	0
Oběžná aktiva	962 616	996 753
Zásoby	410 008	411 784
Materiál	26 955	28 725
Nedokončená výroba a polotovary	43 037	43 037
Výrobky	199 981	199 981
Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	29 029	29 029
Zboží	111 006	111 012
Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0
Dlouhodobé pohledávky	10 585	10 585
Pohledávky z obchodních vztahů	0	0
Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	0	0
Pohledávky - podstatný vliv	0	0
Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	0	0
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0	0
Dohadné účty aktivní	0	0
Jiné pohledávky	10 585	10 585
Odložená daňová pohledávka	0	0
Krátkodobé pohledávky	270 408	280 975
Pohledávky z obchodních vztahů	192 435	200 643
Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	0	0
Pohledávky - podstatný vliv	0	0
Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	0	0
Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0	0
Stát - daňové pohledávky	26 978	26 986
Krátkodobé poskytnuté zálohy	12 308	12 308
Dohadné účty aktivní	5 135	7 486
Jiné pohledávky	33 552	33 552
Krátkodobý finanční majetek	271 615	293 409
Peníze	2 072	2 210

Účty v bankách	269 543	291 199
Krátkodobý cenné papíry a podíly	0	0
Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	0	0
Časové rozlišení	1 189	1 221
Náklady příštích období	412	416
Komplexní náklady příštích období	0	0
Příjmy příštích období	777	805
PASIVA CELKEM	1 700 320	1 717 462
Vlastní kapitál	1 500 259	1 508 697
Základní kapitál	126 000	126 000
Základní kapitál	126 000	126 000
Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	0	0
Změny základního kapitálu	0	0
Kapitálové fondy	13 887	13 887
Emisní ážio	0	0
Ostatní kapitálové fondy	13 887	13 887
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	0	0
Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností	0	0
Vypořádání rozdílu z přeměn společností	0	0
Rozdíly z ocenění při přeměnách společností	0	0
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	72 743	72 743
Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	48 079	48 079
Statutární a ostatní fondy	24 664	24 664
Výsledek hospodaření minulých let	1 105 313	1 105 313
Nerozdělený zisk minulých let	1 124 317	1 124 317
Neuhrazená ztráta minulých let	-19 004	-19 004
Jiný výsledek hospodaření minulých let	0	0
Výsledek hospodaření běžného účetního období	182 316	190 754
Podíl na VH v ekvivalenci		607
Cizí zdroje	177 972	180 879
Rezervy	0	0
Rezervy podle zvláštních právních předpisů	0	0
Rezerva na důchody a podobné závazky	0	0
Rezerva na daň z příjmů	0	0
Ostatní rezervy	0	0
Dlouhodobé závazky	72 207	72 209
Závazky z obchodních vztahů	0	0
Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	0	0
Závazky - podstatný vliv	0	0
Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	0	0
Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0

Vydané dluhopisy	0	0
Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0
Dohadné účty pasivní	0	0
Jiné závazky	50 667	50 669
Odložený daňový závazek	21 540	21 540
Krátkodobé závazky	99 859	102 764
Závazky z obchodních vztahů	34 785	36 083
Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	0	0
Závazky - podstatný vliv	0	0
Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	12 000	12 000
Závazky k zaměstnancům	14 506	14 728
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1 864	1 994
Stát - daňové závazky a dotace	10 688	11 513
Krátkodobé přijaté zálohy	3 098	3 098
Vydané dluhopisy	0	0
Dohadné účty pasivní	6 291	6 414
Jiné závazky	16 627	16 934
Bankovní úvěry a výpomoci	5 906	5 906
Bankovní úvěry dlouhodobé	4 375	4 375
Krátkodobé bankovní úvěry	1 531	1 531
Krátkodobé finanční výpomoci	0	0
Časové rozlišení	587	587
Výdaje příštích období	585	585
Výnosy příštích období	2	2
Menšinový vlastní kapitál	21 502	26 692

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv)

Další tabulka ukazuje změny ve výkazu zisku a ztráty před zahrnutím a po zahrnutí dceřiných společností do konsolidačního celku. Hodnoty jsou opět uvedené v tis. Kč.

Tabulka 18: Porovnání konsolidovaného výkazu zisku a ztráty

POLOŽKY	PŘED ZAHRNUTÍM	PO ZAHRNUTÍ
Tržby za prodej zboží	537 656	537 686
Náklady vynaložené na prodané zboží	342 469	342 494
Obchodní marže	195 187	195 192
Výkony	281 807	311 883
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	250 657	280 971
Změna stavu zásob vlastní činnosti	23 733	23 495
Aktivace	7 417	7 417
Výkonová spotřeba	227 265	248 122
Spotřeba materiálu a energie	149 458	168 241

Služby	77 807	79 881
Přidaná hodnota	249 729	258 953
Osobní náklady	70 000	74 556
Mzdové náklady	52 371	55 744
Odměny členům orgánů společnosti a družstva	0	0
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	16 978	18 058
Sociální náklady	651	754
Daně a poplatky	12 278	12 335
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	71 006	71 433
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	26 610	26 768
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	5 733	5 758
Tržby z prodeje materiálu	20 877	21 010
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	21 826	21 925
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	2 595	2 595
Prodaný materiál	19 231	19 330
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	-506	-509
Ostatní provozní výnosy	129 333	134 480
Zúčtování záporného konsolidačního rozdílu	1 408	2 996
Ostatní provozní náklady	13 792	13 826
Převod provozních výnosů	0	0
Převod provozních nákladů	0	0
Provozní výsledek hospodaření	217 276	226 635
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	8 550	8 550
Prodané cenné papíry a podíly	3 250	3 250
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	6 878	6 948
Výnosy z podílů v ovládaných osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	6 878	6 948
Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	0	0
Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0
Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0	0
Náklady z finančního majetku	0	0
Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0
Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0
Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	0	0
Výnosové úroky	1 345	1 526
Nákladové úroky	773	773
Ostatní finanční výnosy	3 762	3 762
Ostatní finanční náklady	2 692	2 702
Převod finančních výnosů	0	0
Převod finančních nákladů	0	0
Finanční výsledek hospodaření	13 820	14 061

Daň z příjmů za běžnou činnost	49 727	51 496
-splatná	50 671	52 440
-odložená	-944	-944
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	181 369	189 200
Mimořádné výnosy	947	947
Mimořádné náklady	0	0
Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0
-splatná	0	0
-odložená	0	0
Mimořádný výsledek hospodaření	947	947
Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům		0
Podíl na VH v ekvivalenci		607
Výsledek hospodaření za účetní období	182 316	190 754
Výsledek hospodaření před zdaněním	232 043	242 250

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv)

3.1 Ekonomické zhodnocení rozšíření konsolidačního celku na ekonomickou situaci koncernu

Posledním krokem diplomové práce je porovnání ekonomické situace konsolidačního celku před a po zahrnutí všech dceřiných společností do celku. Zhodnocení před zahrnutím dceřiných společností je uvedené v kapitole 2.4. Pro zhodnocení jsou použity stejné ukazatele.

V následující tabulce jsou uvedeny rozdíly ve výsledcích vybraných ukazatelů.

Tabulka 19: Porovnání ekonomické situace po rozšíření konsolidačního celku

UKAZATELÉ	VÝSLEDKY PŘED ZAHRNUTÍM	VÝSLEDKY PO ZAHRNUTÍ
Rentabilita celkových aktiv (ROA)	13,69 %	14,11 %
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	12,15 %	12,64 %
Rentabilita tržeb (ROS)	23,13 %	23,30 %
Běžná likvidita	9,49	9,56
Pohotová likvidita	5,35	5,51
Celková zadluženost	10,47 %	10, 53 %
Úrokové krytí	236,86	247,77
Obrat stálých aktiv	1,07	1,15
Doba obratu zásob (ve dnech)	189,84	183,59
Doba obratu pohledávek (ve dnech)	89,10	89,46
Doba obratu závazků (ve dnech)	16,11	16,09

(Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv)

Ekonomická situace konsolidačního celku po zahrnutí všech dceřiných společností se nijak zásadně nezměnila. Zlepšil se stav ukazatele rentability celkových aktiv, rentability tržeb, ukazatel úrokového krytí a zkrátila se doba obratu zásob.

Společnost AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňové uvádí, že tyto čtyři dceřiné společnosti nezahrnuje do konsolidačního celku kvůli nevýznamnosti z hlediska dosaženého obratu, ale jiné dceřiné společnosti, které jsou zahrnuty do KC, dosahují menších obrátů. Přesto, že se výsledky ekonomického zhodnocení po zahrnutí dceřiných společností do skupiny příliš nezměnily, je dobré do konsolidačního celku zahrnovat všechny společnosti. I z toho důvodu, že tato konsolidovaná účetní závěrka zobrazuje úplný obraz skupiny.

ZÁVĚR

Diplomová práce byla zaměřená na sestavení konsolidované účetní závěrky. Přesněji sestavení KÚZ po zahrnutí dceřiných společností, které nejsou zahrnovány do konsolidačního celku. K výpočtům byly použity dvě metody konsolidace, a to plná metoda u tří dcer a ekvivalenční metoda u jedné dceřiné společnosti. Účetní výkazy před zahrnutím a po zahrnutí dceřiných společností do KC byly podrobeny ekonomickému zhodnocení pomocí poměrových ukazatelů. Toto zhodnocení mělo ukázat, zda by zahrnutí dceřiných společností mělo na konsolidační celek dobrý nebo naopak špatný vliv.

V úvodní části diplomové práce jsou vysvětleny základní teoretické poznatky týkající se této problematiky. Praktická část je již věnována samotné přípravě zahrnutí dceřiných společností do celku. V poslední návrhové části jsou účetní výkazy, rozvaha a výkaz zisku a ztráty před a po zahrnutí dcer do skupiny.

Celkově je koncern ve velmi dobré ekonomické situaci, vzhledem k tomu, že díky všem dceřiným společnostem je v podstatě samostatný a nezávislý na jiných podnicích. Navíc k tomu poskytuje své služby jiným podnikům. Skupina je minimálně zadlužená, celková zadluženost se pohybuje okolo 10 % a úrokové krytí 247x, tedy celkový zisk pokryje úrokové platby 247 krát. Společnost tedy nemá v žádném případě problémy dostat svým závazkům. Jediné, co se dá skupině vytknout, je delší doba obratu zásob, pohledávek a krátká doba závazků. Doba obratu zásob se pohybuje kolem 183 dnů, ale musíme brát v úvahu, že se jedná o zemědělskou společnost a tento druh podnikání vyžaduje větší zásoby. Ovšem zbytečně vysoké zásoby na skladě vážou společnosti finanční prostředky, které by mohla využít na jiné potřeby. Co se týká doby obratu pohledávek a doby obratu závazků, tyto ukazatele by se měly blížit. Hlavně z toho důvodu, aby se společnost nedostala do finančních problémů kvůli tomu, že včas platí všechny své závazky a naopak odběratelé neplatí pohledávky. Mohlo by dojít k nedostatku finančních prostředků.

Po zahrnutí dceřiných společností do skupiny se položky aktiva a pasiva zvýšily o 17 142 tis. Kč. V celkovém výsledku tato částka není příliš vysoká, ovšem musíme brát v úvahu, že každý rok může být tato položka vyšší a proto by společnost měla tyto

dcery zahrnovat do celku. Položka výsledek hospodaření za běžné období se zvýšila z 182 316 tis. Kč na částku 190 754 tis. Kč, tedy o 8 438 tis. Kč.

Po celkovém zhodnocení můžeme říci, že zahrnutí nemá na konsolidační celek podstatný vliv. Vzhledem k tomu, že účetní závěrka má podávat věrný a poctivý obraz o situaci ekonomické jednotky, doporučuji, aby do konsolidačního celku byly zahrnovány všechny dceřiné společnosti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Business center.cz. *Synergický efekt*. [online] 2015. [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pojmy/p891-synergicky-efekt.aspx>

Český účetní standard pro podnikatele č. 020, Konsolidovaná účetní závěrka, ze dne 20. 2012. 2013

FEDOROVÁ, A. VUT v Brně, Fakulta podnikatelská. *Konsolidace účetní závěrky*. Brno, 2014.

FIREŠ, B., HARNA L. *Mezinárodní účetní standardy: Kniha první (str. 5 až 160). Konsolidovaná účetní závěrka. (Kniha druhá (str. 161 až 400))*. 1.vyd. Praha: Bilance, 1997

HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. Praha: BILANCE, 2002. ISBN 80-86371-31-X

HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka*. 1. vydání. Praha: BILANCE, 1996.

HORNICKÁ, R., VAŠEK, L. a kol. *Konsolidace a ekvivalence majetkových účastí dle IFRS*. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 348 s. ISBN 978-80-7357-969-2

HRDÝ, M., STROUHAL, J. *Finanční řízení*. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-580-9

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D., ŠTĚKAR, K. *Finanční analýza. Komplexní průvodce s příklady*. 2. Rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4456-8

LOJA, R. *Konsolidovaná účetní závěrka-příručka*. 1. vydání. Praha: BILANCE, 2002. ISBN 80-86371-30-1

Oficiální stránky společnosti AGROSERVIS, 1. zemědělská a. s. Višňové. [online]. 2015. [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://www.agroservis-visnove.cz/>

Podnikátor. *Co je to mateřská a dceřiná firma?* [online] 2012. [cit. 2015-04-07]. Dostupné z: <http://www.podnikator.cz/zacatek-podnikani/podnikani-obecne/n:18089/Co-je-to-materska-a-dcerina-firma>

SEDLÁČEK, J. *Účetnictví přeměn obchodních společností*. 1. Vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2009. ISBN 978-80-210-4962-8

SMRČKA, L. *Ovládnutí a převzetí firem*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-442-1

Účetní kavárna. *Oceňování ve fair value*. [online]. 2009. [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d6535v8773-navrh-standardu-fair-value-measurement-ocenovani-ve-fair-value/>

Účetní závěrka společnosti AGROSERVIS, 1. zemědělská, a. s. Višňové za rok 2013. [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=20311037&subjektId=553487&spis=683495>

Účetní závěrka společnosti PROTON, spol. s r. o. za rok 2013. [online]. [cit. 2015-05-09]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=20311156&subjektId=390158&spis=697806>

Účetní závěrka společnosti R. C. M. PODYJÍ, s. r. o. za rok 2013. [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=20311019&subjektId=492909&spis=715078>

Účetní závěrka společnosti Statek Únanov spol. s r. o. za rok 2013. [online]. [cit. 2015-05-08]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=20310952&subjektId=206429&spis=694015>

Účetní závěrka společnosti Zemědělské družstvo Višňové za rok 2013. [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=20310920&subjektId=547037&spis=765754>

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ze dne 5. listopadu 1991

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ze dne 12. prosince 1991

ZELENKA, V. *Goodwill: principy vykazování v podniku*. 1. vydání. Praha: Ekopress, 2006. ISBN 80-86929-22-1

ZELENKA, V., ZELENKOVÁ, M. *Konsolidace účetních výkazů. Principy a praktické aplikace*. 1. Vydání. Praha: Ekopress, 2013. ISBN 978-80-86929-95-8

SEZNAM ZKRATEK

CZ – Cizí zdroje

ČÚS – České účetní standardy

DM – Dlouhodobý majetek

EAT – Zisk po zdanění

EBIT – Zisk před odečtením úroků a daní (Provozní hospodářský výsledek)

EU – Evropská Unie

KC – konsolidační celek

KÚZ – Konsolidovaná účetní závěrka

MP – Menšinové podíly

OA – Oběžná aktiva

OZ – Obchodní zákoník

ÚJ – Účetní jednotka

VH – Výsledek hospodaření

VK – Vlastní kapitál

VZZ – Výkaz zisku a ztráty

SEZNAM TABULEK:

Tabulka 1: Ekonomické zhodnocení konsolidačního celku	45
Tabulka 2: Zvolené metody konsolidace u dceřiných společností	46
Tabulka 3: Konsolidační rozdíl - R. C. M PODYJÍ spol. s r. o.	47
Tabulka 4: Konsolidační rozdíl - PROTON, spol. s r. o.	47
Tabulka 5: Konsolidační rozdíl - Statek Únanov, spol. s r. o.	48
Tabulka 6: Konsolidační rozdíl - ZD Višňové.....	48
Tabulka 7: Zahrnutí společnosti PROTON, spol. s r. o. do rozvahy KC	49
Tabulka 8: Zahrnutí společnosti PROTON, spol. s r. o. do VZZ KC.....	50
Tabulka 9: Zahrnutí společnosti ZD Višňové do rozvahy KC	51
Tabulka 10: Zahrnutí společnosti ZD Višňové do VZZ KC	52
Tabulka 11: Zahrnutí společnosti R. C. M. Podyjí, spol. s r. o. do rozvahy KC	53
Tabulka 12: Zahrnutí společnosti R. C. M. Podyjí, spol. s r. o. do VZZ KC	54
Tabulka 13: Výpočet CP v ekvivalenci	54
Tabulka 14: Výpočet - podíl na VH v ekvivalenci	55
Tabulka 15: Zahrnutí společnosti Statek Únanov, spol. s r. o. do rozvahy KC.....	55
Tabulka 16: Zahrnutí společnosti Statek Únanov, spol. s r. o. do VZZ KC.....	56
Tabulka 17: Porovnání konsolidované rozvahy.....	57
Tabulka 18: Porovnání konsolidovaného výkazu zisku a ztráty.....	60
Tabulka 19: Porovnání ekonomické situace po rozšíření konsolidačního celku	63

PŘÍLOHY

Příloha 1: Zpráva auditora o ověření konsolidované účetní závěrky k 31. 12. 2013 společnosti AGROSERVIS, 1. Zemědělská a. s. Višňové

Příloha 2: Individuální výroční zprávy dceřiných společností nově zahrnutých do konsolidačního celku

Přílohy jsou uloženy na CD, které je součástí diplomové práce.